

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU KAPITALA

Član 1.

U Zakonu o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS”, br. 31/11 i 112/15), u članu 2. stav 1. tačka 1) dodaju se podtač. (11) i (12), koje glase:

„(11) robni derivati su izvedeni finansijski instrumenti koji se odnose na robu, koji moraju biti namireni u novcu, ili izuzetno fizički, ukoliko se njima trguje na regulisanom tržištu, odnosno MTP;

(12) kreditni derivat na osnovu nastupanja statusa neispunjavanja obaveza (engl. *credit default swap*) je vrsta kreditnog derivata kojim se pružalac kreditne zaštite obavezuje da će korisniku te zaštite izmiriti gubitak u slučaju neizmirenja obaveza dužnika ili nekog drugog ugovorenog kreditnog događaja, za šta mu korisnik kreditne zaštite plaća odgovarajuću naknadu;”.

Posle tačke 3) dodaje se tačka 3a), koja glasi:

„3a) referentna vrednost je svaka stopa, indeks ili brojka dostupna javnosti ili objavljena koja se periodično ili redovno utvrđuje primenom formule na sledeće vrednosti ili na osnovu njih: vrednost jedne ili više vrsta osnovne imovine ili cena, uključujući i procenjene cene, stvarne ili procenjene kamatne stope ili druge vrednosti ili ankete, s obzirom na koju se utvrđuje iznos koji je potrebno platiti za neki finansijski instrument ili vrednost finansijskog instrumenta;”.

Posle tačke 7) dodaju se tač. 7a), 7b) i 7v), koje glase:

„7a) roba je bilo koja roba zamenljive prirode koju je moguće isporučiti, uključujući metale i njihove rude i legure, poljoprivredne proizvode i energiju;

7b) spot ugovor za robu je ugovor za isporuku robe kojom se trguje na spot tržištu, a koja se isporučuje odmah nakon što je izvršeno namirenje u novcu, i ugovor o isporuci robe koji nije finansijski instrument, uključujući terminski ugovor koji se namiruje fizički;

7v) spot tržište je tržište robe na kome se roba prodaje za novac i odmah isporučuje nakon što je ugovor namiren u novcu i druga tržišta na kojima se ne trguje finansijskim instrumentima;”.

Posle tačke 22) dodaje se tačka 22a), koja glasi:

„22a) mesto trgovanja je svako regulisano tržište, MTP ili OTC;”.

Posle tačke 37) dodaju se tač. 37a), 37b) i 37v), koje glase:

„37a) značajna distribucija je inicijalna ili sekundarna ponuda hartija od vrednosti koja se razlikuje od uobičajenog trgovanja kako u pogledu iznosa vrednosti ponuđenih hartija od vrednosti tako i u pogledu metode prodaje;

37b) stabilizacija je kupovina ili ponuda za kupovinu hartija od vrednosti ili transakcija ekvivalentnim povezanim instrumentima koju sprovodi kreditna institucija ili investiciono društvo u kontekstu značajne distribucije tih hartija od vrednosti isključivo za potrebe održavanja tržišne cene tih hartija od vrednosti tokom unapred određenog perioda zbog pritiska na prodaju tih hartija od vrednosti;

37v) program otkupa je trgovanje sopstvenim akcijama javnog akcionarskog društva koje ispunjava uslove za sticanje sopstvenih akcija propisane zakonom kojim

se uređuje poslovanje privrednih društava, u slučaju kada se sticanje vrši na regulisanom tržištu ili MTP, a ne putem ponude za otkup svim akcionarima;”.

Posle tačke 46) dodaje se tačka 46a), koja glasi:

„46a) lice koje profesionalno dogovara ili izvršava transakcije je lice koje se profesionalno bavi primanjem i prenosom naloga za finansijske instrumente ili izvršenjem transakcija finansijskim instrumentima;”.

Član 2.

U članu 73. dodaje se stav 7, koji glasi:

„Odredbe ovog poglavlja (čl. 73 - 94.) primenjuju se i na:

1) spot ugovore za robu, čiji predmet nisu produkti trgovanja na organizovanom tržištu električne energije, prirodnog gasa, nafte i derivata nafte kada transakcija, nalog ili postupak ima, ili će verovatno imati, ili je učinjen u nameri da utiče na cenu ili vrednost finansijskog instrumenta;

2) izvedene ugovore ili izvedene instrumente za prenos kreditnog rizika, kod kojih zaključenje transakcije, ispostavljanje naloga, davanje ponude ili drugi postupci imaju ili je verovatno da će imati uticaj na cenu ili vrednost spot ugovora za robu, u slučaju kada ta cena zavisi od vrednosti finansijskog instrumenta;

3) postupke koji imaju ili je verovatno da će imati uticaj na referentne vrednosti.”

Član 3.

U članu 75. stav 5. menja se i glasi:

„Informacije iz stava 1. ovog člana su informacije o tačno određenim činjenicama ako se njima ukazuje na niz okolnosti koje postoje ili za koje se razumno može očekivati da će postojati, ili na događaj koji se dogodio ili se razumno može očekivati da će se dogoditi, kada su dovoljno specifične da omoguće zaključivanje o mogućem uticaju tog niza okolnosti ili događaja na cene finansijskih instrumenata, povezanog izvedenog finansijskog instrumenta ili povezanih spot ugovora za robu.”

Član 4.

Posle člana 78. dodaje se član 78a, koji glasi:

„Član 78a

Sama činjenica da pravno lice poseduje ili je posedovalo insajderske informacije ne podrazumeva da je to lice koristilo te informacije u trgovanju, odnosno da je trgovalo na osnovu insajderskih informacija, ukoliko je to pravno lice uvelo, sprovodilo i održavalo primerene i delotvorne unutrašnje mehanizme i postupke kojima se sprečava zloupotreba insajderskih informacija.

Unutrašnji mehanizmi i postupci kojima se sprečava zloupotreba insajderskih informacija su takvi da se njima osigurava da nijedno fizičko lice koje je u ime pravnog lica donelo odluku o sticanju ili otuđenju finansijskih instrumenata na koje se odnose informacije, niti bilo koje drugo fizičko lice koje je moglo uticati na tu odluku, nije posedovalo insajderske informacije, odnosno da nije podstaklo, dalo preporuku ili na drugi način uticalo na fizičko lice koje je u ime pravnog lica odlučilo o sticanju ili otuđenju finansijskih instrumenata na koje se te informacije odnose.”

Član 5.

U članu 79. stav 4. zapeta i reči: „tokom odgovarajućeg vremena,” brišu se, a posle reči: „objavljuje” dodaju se reči: „i da učini iste dostupnim najmanje pet godina od dana objavljivanja”.

Član 6.

U članu 83. stav 3. posle reči: „predmetnom spisku” dodaju se zapeta i reči: „datum i vreme kada je to lice steklo pristup insajderskim informacijama”.

Član 7.

U članu 84. stav 5. posle tačke 7) dodaju se tač. 7a) i 7b), koje glase:

„7a) zalaganje ili pozajmljivanje finansijskih instrumenata od strane ili u ime lica koje obavlja dužnosti rukovodioca ili lica povezanog sa tim licem, kako je navedeno u st. 1. i 2. ovog člana;

7b) transakcije koje su izvršila lica koja u okviru svog posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije ili neko drugo lice u ime lica koje obavlja dužnosti rukovodioca ili lica koje je povezano sa tim licem, kako je navedeno u st. 1. i 2. ovog člana, uključujući slučajeve kada se koristi diskreciono pravo;”.

Član 8.

Posle člana 84. dodaju se nazivi čl. 84a i 84b i čl. 84a i 84b, koji glase:

„Period zabrane trgovanja za lica koje obavlja dužnosti rukovodioca

Član 84a

Licu koje obavlja dužnosti rukovodioca kod izdavaoca zabranjeno je da vrši transakcije za sopstveni račun ili za račun trećeg lica, neposredno ili posredno, u vezi sa vlasničkim ili dužničkim hartijama od vrednosti tog izdavaoca, ili drugim finansijskim instrumentima koji su sa njima povezani, tokom perioda od 30 dana pre objave godišnjeg, polugodišnjeg ili kvartalnog finansijskog izveštaja koje je izdavalac u obavezi da objavi u skladu sa odredbama čl. 50, 52. i 53. ovog zakona.

Izdavalac može dati pisanu saglasnost licu koje obavlja dužnost rukovodioca kod izdavaoca da trguje za sopstveni račun ili za račun trećeg lica tokom perioda zabrane trgovanja ako postoje vanredne okolnosti koje zahtevaju hitnu prodaju akcija ili zbog značaja predmetnog trgovanja za transakcije u vezi sa programom otkupa akcija od strane zaposlenih i u sličnim slučajevima.

Komisija bliže propisuje okolnosti u kojima izdavalac može odobriti trgovanje tokom perioda zabrane trgovanja, uključujući okolnosti koje bi se smatrale vanrednim i vrste transakcija koje bi opravdale odobrenje za trgovanje.

Istraživanja tržišta

Član 84b

Istraživanje tržišta obuhvata saopštavanje informacija jednom ili više potencijalnih investitora pre transakcije, kako bi se procenio interes potencijalnih investitora za moguću transakciju i njene uslove, kao što je potencijalni obim ili cena, od strane:

- 1) izdavaoca;

2) prodavca finansijskog instrumenta na sekundarnom tržištu u tolikoj količini ili vrednosti da se transakcija razlikuje od redovnog trgovanja i uključuje način prodaje koji se zasniva na prethodnoj proceni interesa od strane potencijalnog investitora;

3) trećeg lica koje deluje u ime ili za račun lica iz tač. 1) i 2) ovog stava.

Istraživanje tržišta takođe predstavlja i objavljivanje insajderskih informacija licima koja imaju pravo na te hartije od vrednosti od strane lica koja nameravaju da daju ponudu za preuzimanje akcija ili sprovedu spajanje društava, ukoliko su kumulativno ispunjeni sledeći uslovi:

1) da su informacije potrebne kako bi omogućile licima koja imaju pravo na te hartije od vrednosti da odluče o tome jesu li spremna da ponude svoje hartije od vrednosti na prodaju;

2) da je za odluku o ponudi za preuzimanje ili spajanje društava u razumnoj meri potrebna namera lica da prodaju svoje hartije od vrednosti.

Učesnik na tržištu koji vrši objavljivanje pre sprovođenja istraživanja tržišta posebno uzima u obzir hoće li istraživanje tržišta uključiti objavljivanje insajderskih informacija, i o tome sastavlja i ažurira pisanu evidenciju koju na zahtev dostavlja Komisiji.

Ova obaveza primenjuje se na svako objavljivanje informacija neprekidno tokom istraživanja tržišta.

Objavljivanje insajderskih informacija kod istraživanja tržišta ne predstavlja zloupotrebu tržišta, ukoliko učesnik na tržištu koji vrši objavljivanje insajderskih informacija pre objavljivanja:

1) pribavi pristanak lica koje je učestvovalo u istraživanju tržišta za primanje insajderskih informacija;

2) obavesti lice koje je učestvovalo u istraživanju tržišta da mu je zabranjeno da upotrebi te informacije, ili pokuša da ih upotrebi, tako da stekne ili otuđi finansijski instrument na koji se te informacije odnose, za sopstveni račun ili za račun trećeg lica, posredno ili neposredno;

3) obavesti lice koje je učestvovalo u istraživanju tržišta da mu je zabranjeno da te informacije upotrebi, ili pokuša da ih upotrebi tako da povuče ili izmeni nalog koji je već ispostavljen i u vezi je sa finansijskim instrumentom na koji se te informacije odnose;

4) obavesti lice koje je učestvovalo u istraživanju tržišta da je dužno da čuva dobijene informacije kao poverljive.

Učesnik na tržištu koji vrši objavljivanje informacija sastavlja i vodi evidenciju svih informacija koje su date licima koja su učestvovala u istraživanju tržišta, identitet potencijalnih investitora kojima su informacije objavljene, kao i pravnih i fizičkih lica koja deluju u ime potencijalnih investitora i datum i vreme svakog objavljivanja.

Kada informacije objavljene tokom istraživanja tržišta prestanu da budu insajderske informacije u skladu sa procenom učesnika na tržištu koji vrši objavljivanje, taj učesnik što je pre moguće o tome obaveštava lica iz stava 6. ovog člana, a evidenciju o tome dostavlja Komisiji.

Nezavisno od odredaba ovog člana, lice koje je učestvovalo u istraživanju tržišta samo procenjuje da li poseduje insajderske informacije, kao i kada prestaje da ih poseduje.

Učesnik na tržištu koji vrši objavljivanje čuva evidenciju iz ovog člana u periodu od najmanje pet godina.

Bliže uslove i način istraživanja tržišta i vođenja evidencija u smislu ovog člana, propisuje Komisija.”

Član 9.

U članu 85. stav 1. tačka 1) podtač. (1) i (2) posle reči: „finansijskih instrumenata” dodaju se reči: „ili povezanog spot ugovora za robu”.

U tački 3) tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom.

Dodaje se tačka 4), koja glasi:

„4) prenošenje lažnih ili obmanjujućih informacija ili davanje lažnih ili obmanjujućih osnovnih podataka u odnosu na referentnu vrednost kada je lice koje je prenelo informaciju ili dalo osnovni podatak znalo ili trebalo da zna da su oni lažni ili obmanjujući, ili bilo koji drugi postupak kojim se manipuliše izračunavanjem referentne vrednosti.”

U stavu 3. tačka 2) reči: „pred zatvaranje trgovanja radi dovođenja investitora u zabludu” zamenjuju se rečima: „na početku ili pred kraj trgovačkog dana, koja ima ili bi mogla imati obmanjujući uticaj na investitore koji donose odluke na osnovu objavljenih cena, uključujući početne ili cene na zatvaranju”.

Član 10.

U članu 93. dodaje se stav 10, koji glasi:

„Komisija može da zahteva od sudije za prethodni postupak da donese nalog da se Komisiji obezbedi dostavljanje postojećih zapisa telefonskih poziva, razmene podataka koje poseduju investiciona društva, kreditne institucije i druga lica nad kojima Komisija vrši nadzor i za koja postoje osnovi sumnje da su izvršila povrede odredaba ovog zakona o zabrani zloupotrebe na tržištu.”

Član 11.

U članu 94. stav 4. menja se i glasi:

„Komisija informiše javnost o izrečenim nadzornim merama u vezi sa kršenjem odredaba poglavlja VI – ZLOUPOTREBE NA TRŽIŠTU ovog zakona, odmah nakon obaveštenja lica na koju se odluka o izricanju mere odnosi.”

Dodaju se st. 5. i 6, koji glase:

„Komisija objavljuje podatke o vrsti i prirodi povreda odredaba ovog zakona, a bliže uslove u vezi sa objavljivanjem tih podataka Komisija propisuje podzakonskim aktom.

Odluke objavljene u skladu sa ovim članom biće dostupne javnosti na internet stranici Komisije najmanje pet godina od dana njihovog objavljivanja.”

Član 12.

U članu 122. dodaje se stav 3, koji glasi:

„Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne primenjuju se na izdavaoce iz člana 2. stav 1. tačka 38) podtačka (3) ovog zakona, a čije se dužničke hartije od vrednosti isključuju sa regulisanog tržišta, odnosno MTP u skladu sa aktima organizatora tržišta.”

Član 13.

U članu 275. posle stava 4. dodaje se novi stav 5, koji glasi:

„Ukoliko je subjekt nadzora fizičko lice koje je izvršilo povredu odredaba poglavlja VI – ZLOUPOTREBE NA TRŽIŠTU, Komisija će prilikom odmeravanja novčane kazne iz stava 4. ovog člana uzeti u obzir i vrednost obavljene transakcije, vrednost pribavljene imovinske koristi, vrednost izmakle koristi ili izbegnutog gubitka nastalog usled utvrđenih povreda, s tim da maksimalni iznos novčane kazne ne može biti veći od koristi pribavljene zloupotrebom na tržištu.”

Dosadašnji st. 5 - 11. postaju st. 6 - 12.

Član 14.

U članu 281. stav 2. reči: „od jedne do osam godina i novčanom kaznom” zamenjuju se rečima: „od tri do osam godina”.

Dodaje se stav 3, koji glasi:

„Za pokušaj dela iz stava 1. ovog člana kazniće se.”

Član 15.

U članu 282. dodaje se stav 5, koji glasi:

„Za pokušaj dela iz stava 1. ovog člana kazniće se.”

Član 16.

U članu 284. stav 1. dodaje se tačka 15), koja glasi:

„15) ne obaveštava u vezi sa insajderskom informacijom, odnosno suprotno odredbama čl. 79, 80, 81, 82. i 83. ovog zakona.”

Član 17.

U članu 290. stav 1. tačka 10) briše se.

Član 18.

Posle člana 290. dodaje se član 290a, koji glasi:

„Član 290a

Novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj lice iz člana 84. st. 1. i 2. ovog zakona ako ne obaveštava na način predviđen odredbama člana 84. ovog zakona.”

Član 19.

Postupci koji su započeti pred Komisijom za hartije od vrednosti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaću se u skladu sa odredbama Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS”, br. 31/11 i 112/15).

Član 20.

Komisija za hartije od vrednosti je dužna da uskladi svoje akte sa ovim zakonom u roku od 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 21.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona je sadržan u odredbama člana 97. tač. 6. i 7. Ustava Republike Srbije, prema kojima Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, pored ostalog, jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata, sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti, bankarski i devizni sistem, svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA I CILJEVI KOJI SE NJIME ŽELE OSTVARITI

Zakon o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS”, broj 31/11) stupio je na snagu 17. maja 2011. godine, a počeo sa primenom 17. novembra 2011. godine. Ovaj zakon izmenjen je i dopunjen Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS”, broj 112/15) koji je stupio na snagu 7. januara 2016. godine.

U nacrtu izveštaja sa skrininga za poglavlje 9 - Finansijske usluge, navedeno je da je zakonodavstvo Republike Srbije u velikoj meri usklađeno sa Direktivom 2003/6/EZ i Direktivom 2003/71/EZ, ali je ocenjeno da Zakon o tržištu kapitala još uvek nije usklađen sa Direktivom 2014/57/EU i Uredbom 596/2014/EU o zloupotrebama na tržištu.

S tim u vezi, izmene predložene ovim zakonom predstavljaju usklađivanje sa navedenom pravnom regulativom Evropske unije (u daljem tekstu: EU). Usklađivanje sa relevantnim direktivama i Uredbom istovremeno podrazumeva dalje unapređenje efikasnosti domaćeg tržišta kapitala i pravne regulative protiv zloupotreba na tržištu.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH INSTITUTA

Članom 1. Predloga zakona vrše se izmene člana 2. Zakona, i to na način što se u stavu 1. tačka 1) ovog člana dodaju nove podtač. (11) i (12) ovog člana, kao i nove tač. 3a), 7a), 7b), 7v), 22a), 37a), 37b), 37v) i 46a), koje uvode nove institute. Tako se uvodi pojam „robni derivati”, koji se definišu kao izvedeni finansijski instrumenti koji se odnose na robu, koji moraju biti namireni u novcu, ili izuzetno fizički, ukoliko se njima trguje na regulisanom tržištu, odnosno MTP; pojam „kreditni derivat na osnovu nastanka statusa neispunjavanja obaveza” (engl. *credit default swap*) definiše se kao vrsta kreditnog derivata kojim se pružalac kreditne zaštite obavezuje da će korisniku te zaštite izmiriti gubitak u slučaju neizmirenja obaveza dužnika ili nekog drugog ugovorenog kreditnog događaja, za šta mu korisnik kreditne zaštite plaća odgovarajuću naknadu; pojam „referentna vrednost” definiše se kao svaka stopa, indeks ili brojka dostupna javnosti ili objavljena koja se periodično ili redovno utvrđuje primenom formule na sledeće vrednosti ili na osnovu njih: vrednost jedne ili više vrsta osnovne imovine ili cena, uključujući i procenjene cene, stvarne ili procenjene kamatne stope ili druge vrednosti ili ankete i s obzirom na koju se utvrđuje iznos koji je potrebno platiti za neki finansijski instrument ili vrednost finansijskog instrumenta; pojam „roba” definiše se kao bilo koja roba zamenljive prirode koju je moguće dostaviti, uključujući metale i njihove rude i legure, poljoprivredne proizvode i energiju; pojam „spot ugovor za robu” definiše se kao ugovor za isporuku robe kojom se trguje na spot tržištu, a koja se isporučuje odmah nakon što je izvršeno namirenje u novcu, i ugovor o isporuci robom koji nije finansijski instrument, uključujući terminski ugovor koji se namiruje fizički; pojam „spot tržišta” označava tržište robe na kome se roba prodaje za novac i odmah isporučuje nakon što je ugovor namiren u novcu i druga tržišta, na kojima se ne

trguje finansijskim instrumentima; „mesto trgovanja” je svako regulisano tržište, MTP ili OTC; „stabilizacija” je kupovina ili ponuda za kupovinu hartija od vrednosti ili transakcija ekvivalentnim povezanim instrumentima koju sprovodi kreditna institucija ili investiciono društvo u kontekstu značajne distribucije tih hartija od vrednosti isključivo za potrebe održavanja tržišne cene tih hartija od vrednosti tokom unapred određenog perioda zbog pritiska na prodaju tih hartija od vrednosti; pojam „program otkupa” definiše se kao trgovanje sopstvenim akcijama javnog akcionarskog društva koje ispunjava uslove za sticanje sopstvenih akcija propisane zakonom kojim se uređuje poslovanje privrednih društava, u slučaju kada se sticanje vrši na regulisanom tržištu ili MTP, a ne putem ponude za otkup svim akcionarima; pojmom „lice koje profesionalno dogovara ili izvršava transakcije” označava se lice koje se profesionalno bavi primanjem i prenosom naloga za finansijske instrumente ili izvršenjem transakcija finansijskim instrumentima.

Članom 2. ovog zakona proširuje se primena odredaba Zakona koje se odnose na sprečavanje zloupotreba na tržištu i na spot ugovore za robu čiji predmet nisu produkti trgovanja na organizovanom tržištu električne energije, prirodnog gasa, nafte i derivata nafte, kada transakcija, nalog ili postupak ima, ili će verovatno imati, ili je učinjen u nameri da utiče na cenu ili vrednost finansijskog instrumenta, kao i na vrste finansijskih instrumenata, uključujući izvedene ugovore ili izvedene instrumente za prenos kreditnog rizika, kada transakcija, nalog, ponuda ili postupak ima ili će verovatno imati uticaj na cenu ili vrednost spot ugovora za robu kada cena ili vrednost zavisi od cene ili vrednosti tih finansijskih instrumenata, a pored toga i na postupke u vezi s referentnim vrednostima.

Čl. 3 - 5. Predloga zakona uređuje se pitanje insajderskog trgovanja. Izmenama stava 5. člana 75. Zakona bliže se objašnjava pojam insajderskih informacija, kao informacije o tačno određenim činjenicama ako se njima ukazuje na niz okolnosti koje postoje ili za koje se razumno može očekivati da će postojati, ili na događaj koji se dogodio ili se razumno može očekivati da će se dogoditi, kada su dovoljno specifične da omoguće zaključivanje o mogućem uticaju tog niza okolnosti ili događaja na cene finansijskih instrumenata ili povezanog izvedenog finansijskog instrumenta, povezanih spot ugovora za robu.

Dodaje se član 78a kojim se propisuju uslovi za situaciju kada se ne smatra da je pravno lice koje poseduje ili je posedovalo insajderske informacije, te informacije koristilo i da je stoga trgovalo na osnovu insajderskih informacija, i to kada kad je to pravno lice uvelo sprovodilo i održavalo primerene i delotvorne unutrašnje mehanizme i postupke kojima se osigurava da nijedno fizičko lice koje je u njegovo ime donelo odluku o sticanju ili otuđenju finansijskih instrumenata na koje se odnose informacije, ni bilo koje drugo fizičko lice koje je moglo uticati na tu odluku nije posedovalo insajderske informacije, i nije podstaklo, dalo preporuku ili na drugi način uticalo na fizičko lice koje je u ime pravnog lica odlučilo o sticanju ili otuđenju finansijskih instrumenata na koje se te informacije odnose. Precizira se rok u kome je izdavalac dužan da na svojoj internet stranici drži objavljene insajderske informacije, u trajanju od najmanje pet godina od dana objavljivanja.

Članom 6. Predloga zakona menja se član 83. stav 3. Zakona tako što se posle reči: „predmetnom spisku” dodaju reči: „datum i vreme kada je to lice steklo pristup insajderskim informacijama”, a u ostalom delu član ostaje nepromenjen. Ovo je važan element, na osnovu koga se može proceniti da li je to lice, u slučaju da je trgovalo moglo da zloupotrebi insajderske informacije.

Članom 7. Predloga zakona se dopunjava i menja član 84. stav 5. Zakona tako što se dodaju tač. 7a) i 7b) kojima je propisano da obaveštenje, koje lice koje obavlja dužnosti rukovodioca dostavlja Komisiji, sadrži i dodatne podatke o zalaganju ili pozajmljivanju finansijskih instrumenata od strane ili u ime lica koje obavlja dužnosti rukovodioca ili lica povezanog sa tim licem, kao i transakcije koje su izvršila lica koja u okviru svog posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije ili neko drugo lice u ime lica koja obavlja dužnosti rukovodioca ili lica koje je povezano s tim licem,

uključujući slučajeve kada se koristi diskreciono pravo, kao važne za službeni registar propisanih informacija.

Članom 8. Predloga zakona predviđaju se novi čl. 84a i 84b. Članom 84a propisuje se period zabrane trgovanja za lice koje obavlja dužnosti rukovodioca u periodu od 30 dana, pre objave godišnjeg, polugodišnjeg ili kvartalnog finansijskog izveštaja koje je izdavalac u obavezi da objavi u skladu sa odredbama čl. 50, 52. i 53. ovog zakona. Međutim, predviđa se i da izdavalac može dopustiti licu koje obavlja dužnost rukovodioca kod izdavaoca da trguje za sopstveni račun ili za račun trećeg lica tokom perioda zabrane trgovanja ako postoje vanredne okolnosti koje zahtevaju hitnu prodaju akcija ili zbog značaja predmetnog trgovanja za transakcije u sklopu ili povezane s planom otkupa akcija od strane zaposlenih i slično. Okolnosti u kojima izdavalac može odobriti trgovanje tokom perioda zabrane trgovanja, uključujući okolnosti koje bi se smatrale vanrednim i vrste transakcija koje bi opravdale odobrenje za trgovanje, propisuje Komisija. Članom 84b Predloga zakona uvodi se istraživanje tržišta koje obuhvata saopštavanje insajderskih informacija jednom ili više potencijalnih investitora pre transakcije, kako bi se procenio interes potencijalnih investitora za moguću transakciju i njene uslove.

U članu 9. Predloga zakona predviđene su izmene člana 85. Zakona kojima se proširuje primena odredaba o manipulacijama na tržištu, tako što se u podtač. (1) i (2) posle reč: „finansijskih instrumenata” dodaju se reči: „i povezanog spot ugovora za robu”; u tački 3) tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom i dodaje se tačka 4) kojom se propisuje i prenošenje lažnih ili obmanjujućih informacija ili davanje lažnih ili obmanjujućih osnovnih podataka u odnosu na referentnu vrednost kada je lice koje je prenelo informaciju ili dalo osnovni podatak znalo ili trebalo da zna da su oni lažni ili obmanjujući, ili bilo koji drugi postupak kojim se manipuliše izračunavanjem referentne vrednosti. Takođe, menja se stav 3. tačka 2), tako što se briše tekst iza reči: „instrumenata” i dodaje tekst: „na početku ili pred kraj trgovačkog dana, koja ima ili bi mogla imati obmanjujući uticaj na investitore koji donose odluke na osnovu objavljenih cena, uključujući početne ili cene na zatvaranju.”.

Članom 10. Predloga zakona menja se član 93. Zakona tako što se dodaje stav 10. kojim se omogućava da Komisija zahteva od sudije za prethodni postupak da donese nalog da se Komisiji obezbedi dostavljanje postojećih zapisa telefonskih poziva, razmene podataka koje poseduju investiciona društva, kreditne institucije i druga lica nad kojima Komisija vrši nadzor i za koja postoje osnovi sumnje da su izvršila povrede odredbi ovog zakona o zabrani zloupotrebe na tržištu.

Članom 11. Predloga zakona menja se član 94. Zakona tako što se postojeći stav 4. menja i dodaju novi st. 5. i 6, kojima se predviđa da Komisija informiše javnost o izrečenim nadzornim merama u vezi sa kršenjem odredaba poglavlja VI - ZLOUPOTREBE NA TRŽIŠTU ovog zakona, odmah nakon obaveštenja lica na koje se odluka o izricanju mere odnosi. Komisija objavljuje podatke o vrsti i prirodi povreda odredbi zakona, a bliže uslove u vezi sa objavljivanjem Komisija propisuje podzakonskim aktom. Odluke objavljene u skladu sa ovim članom biće dostupne javnosti na internet stranici Komisije najmanje pet godina od dana njihovog objavljivanja.

Članom 12. Predloga zakona menja se član 122. Zakona tako što se dodaje novi stav 3. kojim se propisuje da se odredbe ovog člana ne primenjuju na izdavaoce iz člana 2. stav 1. tačka 38) podtačka (3) Zakona, a da se njihove dužničke hartije od vrednosti isključuju sa regulisanog tržišta, odnosno MTP u skladu sa aktima organizatora tržišta.

Članom 13. Predloga zakona vrše se izmene člana 275. Zakona i dodaje novi stav 5. kojim se propisuje da ukoliko je subjekt nadzora fizičko lice koje je izvršilo povredu odredaba poglavlja VI - ZLOUPOTREBE NA TRŽIŠTU, Komisija će, prilikom odmeravanja novčane kazne, uzeti u obzir i vrednost obavljene transakcije, vrednost pribavljene imovinske koristi, vrednost izmakle koristi ili izbegnutog gubitka nastalog

usled utvrđenih povreda, s tim da maksimalni iznos novčane kazne ne može biti veći od koristi pribavljene zloupotrebom na tržištu.

Članom 14. Predloga zakona u okviru poglavlja XIV Kaznene odredbe, Odeljak 1. Krivična dela menja se i dopunjuje član 281. Zakona - Zabrana manipulacije na tržištu, tako što se u stavu 2. menja zaprećena kazna te se propisuje kazna zatvora od tri do osam godina, a takođe se dodaje novi stav kojim se propisuje da će se kazniti i za pokušaj.

Članom 15. Predloga zakona dodaje se novi stav u članu 282. Zakona - Korišćenje i otkrivanje i preporučivanje insajderskih informacija, tako što se u novom stavu propisuje da će se kazniti za pokušaj dela iz stava 1. ovog člana.

Članom 16. Predloga zakona dopunjuje se član 284. stav 1. Zakona, tako što se dodaje tačka 15) koja predviđa privredni prestup za izdavaoca, javno društvo i ponuđača, odnosno dodaje nova tačka kojom se reguliše situacija ako neko od nabrojanih lica ne obaveštava u vezi sa insajderskom informacijom, odnosno suprotno odredbama čl. 79, 80, 81, 82. i 83. ovog zakona.

Članom 17. Predloga zakona briše se tačka 10) u članu 290. stav 1. Zakona.

Članom 18. Predloga zakona dodaje se član 290a kojim je predviđen prekršaj za lice iz člana 84. st.1. i 2. ovog zakona koje ne obaveštava na način predviđen odredbama člana 84. ovog zakona.

U članu 19. Predloga zakona propisuje se da će se postupci koji su do dana stupanja na snagu ovog zakona započeti pred Komisijom za hartije od vrednosti okončati u skladu sa odredbama Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS”, br. 31/11 i 112/15).

U članu 20. Predloga zakona propisano je da je Komisija za hartije od vrednosti dužna da uskladi svoje akte sa ovim zakonom u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 21. Predloga zakona određeno je da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12-prečišćen tekst) predlaže se donošenje ovog zakona po hitnom postupku, s obzirom da je analizom stanja u praksi primećeno da postoje prepreke u radu Komisije za hartije od vrednosti, kao regulatora tržišta i učesnika na tržištu, koje je hitno potrebno prevazići. Donošenje ovog zakona po hitnom postupku doprineće unapređenju zakonske regulative koja se odnosi na zaštitu investitora, posredstvom unapređenja mehanizama za sprečavanja zloupotreba na tržištu i sankcionisanje tih zloupotreba, a sve radi efikasnijeg ostvarivanja osnovnih ciljeva Zakona - zaštite investitora, unapređenja performansi tržišta kapitala, kao i obezbeđenja pravednog, efikasnog i transparentnog tržišta kapitala, čime će se, između ostalog, ispuniti međunarodne obaveze i usklađivanje propisa sa propisima Evropske unije.

VI. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Efikasno tržište kapitala i vraćanje poverenja investitora zahtevaju obezbeđenje integriteta tržišta. Uredno funkcionisanje tržišta kapitala, efikasna alokacija sredstava i poverenje investicione javnosti predstavljaju preduslove za ekonomski razvoj, dok istovremeno zloupotrebe na tržištu narušavaju integritet tržišta

kapitala i onemogućavaju postizanje ciljeva ustanovljenih zakonom. Kriza poverenja investitora u integritet tržišta kapitala učinila je neophodnim uvođenje sveobuhvatnog okvira za borbu protiv zloupotreba na tržištu. Rešenje problema koji sputavaju formiranje efikasnog i razvijenog tržišta kapitala je u povećanju stepena zaštite investitora od zloupotreba na tržištu, a sa ciljem smanjenja ili potpunog uklanjanja informacione asimetrije, i sledstveno vraćanju poverenja u integritet tržišta, što se jedino može postići strožim režimom sankcionisanja i unapređenim institucionalnim okvirom usmerenim na otkrivanje i sprečavanje zloupotrebe insajderskih informacija i manipulacija na tržištu.

Značaj integriteta tržišta je istaknuta i na sastancima G20, te su se zemlje članice te grupe složile da ojačaju finansijski nadzor i regulaciju, a kroz izgradnju zakonodavnog okvira međunarodno dogovorenih visokih standarda. Takođe, EU je u svojim izveštajima koji se bave problemima ekonomske krize i tržišta kapitala istakla i dala preporuku svojim članicama da kroz svoju regulativu stvore „zdravo” okruženje za poslovni ambijent koje mora počivati na snažnom nadzoru finansijskog sektora uz uvođenje strožijih sankcija. U cilju ostvarivanja ovog zadatka, na nivou EU doneta je široka lepeza regulative.

1. Određivanje problema koje zakon treba da reši

Usklađivanje sa Direktivom 2014/57/EU i Uredbom 596/2014/EU

U nacrtu izveštaja sa skrininga za poglavlje 9 – Finansijske usluge, koje je uređeno u postupku pregovora o pridruživanju EU, navedeno je da je zakonodavstvo Republike Srbije u velikoj meri usklađeno sa Direktivom 2003/6/EZ i Direktivom 2003/71/EZ, ali je ocenjeno da Predlog zakona još uvek nije usklađen sa Direktivom 2014/57/EU i Uredbom 596/2014/EU. Navedena direktiva i Uredba uvode značajne novine u sprečavanju zloupotreba na tržištu kapitala. S tim u vezi, izmene predložene ovim zakonom predstavljaju usklađivanje sa navedenom direktivom i Uredbom. Usklađivanje sa istima istovremeno podrazumeva i dalje unapređenje efikasnosti domaćeg tržišta kapitala.

Unapređenje domaće pravne regulative protiv zloupotreba na tržištu

Tržište kapitala je u velikoj meri globalizovano, pa se dešavanja na EU ali i svetskom tržištu kapitala prelivaju na domaće tržište. Kao posledica ekonomske krize prvenstveno izazvane manipulacijama na tržištu, smanjenje obima trgovanja direktno je uzrokovano rapidnim padom poverenja investitora u tržište. Izmenama i dopunama predviđenim ovim zakonom, kroz niz instituta, značajno se unapređuje pravna regulativa koja će onemogućiti zloupotrebe na tržištu i time vratiti poverenje investitora, što će za rezultat imati i postepen rast samog tržišta kapitala.

2. Ciljevi koji se donošenjem zakona postižu

• Konkretni ciljevi

- ispunjavanje obaveza predviđenih Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju;
- unapređenje pravne regulative u oblasti tržišta kapitala;
- unapređenje pravne regulative u oblasti borbe protiv zloupotreba na tržištu;
- vraćanje poverenja investitora u tržište;
- osiguravanje da pravna regulativa drži korak sa kretanjima na tržištu;
- osiguravanje efikasnog sprovođenja zabrane zloupotreba na tržištu;
- povećati efikasnost tržišta obezbeđujući veću jasnoću pravne regulative i pravnu sigurnost;

• Opšti cilj

- podsticajno delovanje na učesnike na tržištu i samo tržište, uz istovremeno usklađivanje sa pravnom regulativom EU.

Navedeni ciljevi su precizno i realno postavljeni, te prihvatljivi kako za savesne učesnike na tržištu tako i za državu. Merljivi rezultati u postizanju navedenih ciljeva mogu se, prema procenama predlagača, očekivati u roku od najviše tri godine od stupanja na snagu predloženih izmena i dopuna zakona.

3. Druge mogućnosti za rešavanje problema

Imajući u vidu ciljeve donošenja ovog zakona kao i probleme koji se njime rešavaju, te postojeći normativni okvir, ne postoje druge mogućnosti za rešavanje navedenih problema.

4. Zašto je donošenje zakona najbolje za rešenje problema

Donošenje ovog zakona nije samo najbolje, već je, u postojećem normativnom okviru, i jedini način za rešavanje problema tržišta kapitala, ali i usklađivanje sa navedenim direktivama i Uredbom EU. Uvođenje potrebnih sankcija dozvoljeno je samo zakonom, a i transpozicija ovog dela prava EU moguća je samo na nivou zakona.

5. Na koga će i kako najverovatnije uticati rešenja u zakonu

Predlog zakona će prvenstveno delovati na investitore na tržištu kapitala kroz unapređenje njihove zaštite od zloupotreba na tržištu i nesavesnog poslovanja investicionih društava, istovremeno obezbeđujući postepeni rast poverenja i razvoj tržišta kapitala.

Pored ovoga, subjekti regulacije su i izdavaoci hartija od vrednosti i brokersko-dilerska društva na koja će predložene izmene i dopune imati pozitivan efekat kroz smanjenje rizika i opasnosti od insajderskog trgovanja. Takođe, pozitivni efekti odnose se i na Komisiju za hartije od vrednosti, s obzirom na to da se predloženim zakonom otklanjaju pravne praznine i neizvesnost prilikom postupanja iste (npr. odredbe o istraživanju tržišta). Važno je napomenuti da će Predlog zakona imati pozitivne efekte i u odnosu na lica koja poseduju insajderske informacije, s obzirom na to da se njime detaljnije uređuje položaj ovih lica, odnosno njihovo dozvoljeno, odnosno nedozvoljeno ponašanje i vršenje transakcija, čime se povećava zaštita, pravna sigurnost i privlače investitori.

U odnosu na državne organe nadležne za sprovođenje i praćenje Predloga zakona neće biti novih troškova, s obzirom da Komisija za hartije od vrednosti već prati sprovođenje Zakona o tržištu kapitala i ne nameću joj se bilo kakve nove obaveze ili nadležnosti, te neće biti potrebe za dodatnim kadrovsko-organizacionim i finansijskim promenama u cilju praćenja primene zakona.

6. Kakve troškove će primena zakona stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)

Primena ovog zakona ne stvara dodatne troškove građanima i privredi.

7. Da li su pozitivne posledice donošenja zakona takve da opravdavaju troškove koje će stvoriti

Rešenja predložena ovim zakonom doprinose harmonizaciji domaćeg prava sa pravom EU, integritetu tržišta kapitala, a time i većoj makroekonomskoj stabilnosti i ekonomskom razvoju Republike Srbije, dok sama primena Predloga zakona ne stvara dodatne troškove. Direktna i indirektna korist za sve subjekte regulacije od predloženog zakona navedene su u prethodnim pitanjima, pa ih ovde nećemo ponovo navoditi. Povećana zaštita investitora koja će sistemski biti izvršena predloženim Predlogom zakona kojim je transponovana EU regulativa iz oblasti sprečavanja zloupotreba na tržištu, dovešće posredno do povećavanja investicione baze, što će uz izjednačavanje uslova na domaćem tržištu sa uslovima regionu značajno doprineti privlačenju stranih investicija.

8. Da li se zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija

Predlog zakon doprinosi uređivanju tržišta kapitala i obezbeđivanju integriteta tržišta kroz sankcionisanje eventualnih zloupotreba, čime se stvara poverenje investitora u tržište kapitala, što doprinosi formiranju novih izvora finansiranja privredne aktivnosti pored postojećeg dominantnog modela finansiranja privrede posredstvom bankarskog sektora. Takođe, unapređenje tržišta kapitala može posredno dovesti do stvaranja novih privrednih subjekata koji će se baviti pružanjem usluga na tržištu, konkretno – istraživanjem tržišta i sl.

9. Da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o zakonu?

Rešenjem Ministarstva finansija broj 011-00-795/16-16 od 13. septembra 2016. godine formirana je Radna grupa za izmene i dopune Zakona o tržištu kapitala i Zakona o preuzimanju akcionarskih društava, čije je cilj usaglašavanje zakona u skladu sa propisima Evropske unije i prevazilaženje prepreka u praksi. Za članove radne grupe imenovani su predstavnici zainteresovanih strana - tržišta kapitala, predstavnici Ministarstva finansija iz Sektora za finansijski sistem i Sektora budžeta, Ministarstva privrede, Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo, Komisije za hartije od vrednosti, Beogradske berze, Centralnog registra, depoa i kliringa hartija od vrednosti i Agencije za osiguranje depozita.

Konsultacije zainteresovanih strana obavljene su usmeno, na sastancima radne grupe. Međutim, svim zainteresovanim stranama pružena je mogućnost da dostave i pisane primedbe, predloge i mišljenja na predloženi Predlog zakona, što su i učinili. Ministarstvo finansija, nakon detaljne analize pristiglih predloga i sugestija, svim zainteresovanim stranama dostavila je odgovor. Nakon dodatnih konsultacija i analiza, došlo se do zaključka da se ovom prilikom izmene i dopune ograniče na odredbe Zakona o tržištu kapitala koje se odnose na zaštitu od zloupotreba na tržištu – implementacijom MAD direktive, što je i međunarodna obaveza Republike Srbije.

10. Koje će se mere tokom primene zakona preduzeti da bi se postiglo ono što se zakonom predviđa?

Komisija za hartije od vrednosti ima obavezu da uskladi svoja akata sa ovim zakonom u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. U tom smislu, Komisija će u navedenom roku izmeniti: Pravilnik kojim se propisuje prijavljivanje podataka o sticanju, odnosno otuđenju akcija kao i o vrednosti obavljenih sticanja, odnosno otuđenja za koje nije obavezno prijavljivanje („Službeni glasnik RS”, broj 89/11) i Pravilnik o nadzoru koji sprovodi Komisija („Službeni glasnik RS”, broj 68/16). Uzimajući u obzir obim izmena, predloženi rok za usklađivanje je procenjen kao optimalan.

Plan aktivnosti za sprovođenje mera i praćenja ostvarenja istih vrši se kroz izveštavanje Komisije za hartije od vrednosti od strane subjekata na tržištu kroz već uspostavljene okvire međuinstitucionalne saradnje, te praćenjem efekata predloženih izmena kroz agregaciju podataka prikupljenih za potrebe godišnjeg izveštavanja Komisije. Sve navedeno ne stvara potrebu za novim kadrovskim, organizacionim i finansijskim kapacitetima. Takođe, ističemo da interinstitucionalna saradnja sa Centralnim registrom u Beogradskom berzom već postoji, pa ni na ovom polju neće biti potrebe za promenama i eventualnim direktnim ili indirektnim troškovima.

Ono što u ovom trenutku nedostaje, a svakako će biti neophodno, je bolja i veća povezanost i saradnja sa pravosudnim organima i institucijama.

VII. PREGLED ODREDBA ZAKONA O TRŽIŠTU KAPITALA KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUU

Pojmovi

Član 2.

Pojedini pojmovi, u smislu ovoga zakona, imaju sledeća značenja:

1) finansijski instrumenti su:

(1) prenosive hartije od vrednosti;
 (2) instrumenti tržišta novca;
 (3) jedinice institucija kolektivnog investiranja;
 (4) opcije, fjučersi, svopovi, kamatni forvardi i ostali izvedeni finansijski instrumenti koji se odnose na hartije od vrednosti, valute, kamatne stope, prinos, kao i drugi izvedeni finansijski instrumenti, finansijski indeksi ili finansijske mere koje je moguće namiriti fizički ili u novcu;

(5) opcije, fjučersi, svopovi, kamatni forvardi i ostali izvedeni finansijski instrumenti koji se odnose na robu i koji:

- moraju biti namireni u novcu,
- mogu biti namireni u novcu po izboru jedne od ugovornih strana, a iz razloga koji nisu u vezi sa neizvršenjem obaveza ili raskidom ugovora;

(6) opcije, fjučersi, svopovi i ostali izvedeni finansijski instrumenti koji se odnose na robu i mogu namiriti fizički, pod uslovom da se njima trguje na regulisanom tržištu, odnosno MTP;

(7) opcije, fjučersi, svopovi, forvardi i ostali izvedeni finansijski instrumenti koji se odnose na robu i mogu namiriti fizički, a nisu obuhvaćeni podtačkom (6) ove tačke i:

- nemaju komercijalnu namenu,
- imaju karakteristike izvedenih finansijskih instrumenata, imajući u vidu, između ostalog, da li se kliring i saldiranje vrše u priznatim klirinškim kućama ili da li podležu redovnim pozivima za doplatu;

(8) izvedeni finansijski instrumenti za prenos kreditnog rizika;

(9) finansijski ugovori za razlike;

(10) opcije, fjučersi, svopovi, kamatni forvardi i drugi izvedeni finansijski instrumenti koji se odnose na klimatske varijable, troškove prevoza, stope inflacije, kvote emitovanja ili druge službene, ekonomske i statističke podatke, a koji se namiruju u novcu ili se mogu namiriti u novcu po izboru jedne od ugovornih strana iz razloga koji nisu u vezi sa neizvršenjem obaveza ili raskidom ugovora, kao i drugi izvedeni finansijski instrumenti koji se odnose na imovinu, prava, obaveze, indekse i mere koji nisu navedeni u ovoj tački, a koji imaju odlike drugih izvedenih finansijskih instrumenata, imajući u vidu, između ostalog, da li se njima trguje na regulisanom tržištu ili MTP, da li se kliring i saldiranje vrše u priznatim klirinškim kućama i da li podležu redovnim pozivima za doplatu;

(11) ROBNI DERIVATI SU IZVEDENI FINANSIJSKI INSTRUMENTI KOJI SE ODOSE NA ROBU, KOJI MORAJU BITI NAMIRENI U NOVCU, ILI IZUZETNO FIZIČKI, UKOLIKO SE NJIMA TRGUJE NA REGULISANOM TRŽIŠTU, ODNOSNO MTP;

(12) KREDITNI DERIVAT NA OSNOVU NASTUPANJA STATUSA NEISPUNJAVANJA OBAVEZA (ENGL. *CREDIT DEFAULT SWAP*) JE VRSTA KREDITNOG DERIVATA KOJIM SE PRUŽALAC KREDITNE ZAŠTITE OBAVEZUJE DA ĆE KORISNIKU TE ZAŠTITE IZMIRITI GUBITAK U SLUČAJU NEIZMIRENJA OBAVEZA DUŽNIKA ILI NEKOG DRUGOG UGOVORENOG KREDITNOG DOGAĐAJA, ZA ŠTA MU KORISNIK KREDITNE ZAŠTITE PLAĆA ODGOVARAJUĆU NAKNADU;

2) prenosive hartije od vrednosti su sve vrste hartija od vrednosti kojima se može trgovati na tržištu kapitala, izuzev instrumenata plaćanja. Prenosive hartije od vrednosti uključuju naročito:

(1) akcije društava ili druge hartije od vrednosti ekvivalentne akcijama društava, a predstavljaju učešće u kapitalu ili u pravima glasa tog pravnog lica, kao i depozitne potvrde koje se odnose na akcije;

(2) obveznice i druge oblike sekjuritizovanog duga, uključujući i depozitne potvrde koje se odnose na navedene hartije;

(3) drugu hartiju od vrednosti koja daje pravo na sticanje i prodaju takve prenosive hartije od vrednosti ili na osnovu koje se može obavljati plaćanje u novcu, a čiji se iznos utvrđuje na osnovu prenosive hartije od vrednosti, valute, kamatne stope, prinosa, robe, indeksa ili drugih odredivih vrednosti;

3) instrumenti tržišta novca su finansijski instrumenti kojima se obično trguje na tržištu novca, kao što su trezorski, blagajnički i komercijalni zapisi i sertifikati o depozitu, izuzev instrumenata plaćanja;

3A) REFERENTNA VREDNOST JE SVAKA STOPA, INDEKS ILI BROJKA DOSTUPNA JAVNOSTI ILI OBJAVLJENA KOJA SE PERIODIČNO ILI REDOVNO UTVRĐUJE PRIMENOM FORMULE NA SLEDEĆE VREDNOSTI ILI NA OSNOVU NJIH: VREDNOST JEDNE ILI VIŠE VRSTA OSNOVNE IMOVINE ILI CENA, UKLJUČUJUĆI I PROCENJENE CENE, STVARNE ILI PROCENJENE KAMATNE STOPE ILI DRUGE VREDNOSTI ILI ANKETE S OBZIROM NA KOJU SE UTVRĐUJE IZNOS KOJI JE POTREBNO PLATITI ZA NEKI FINANSIJSKI INSTRUMENT ILI VREDNOST FINANSIJSKOG INSTRUMENTA;

4) investiciono društvo je lice u čije redovne aktivnosti ili poslovanje spada pružanje jedne ili više investicionih usluga trećim licima, odnosno profesionalno obavljanje jedne ili više investicionih aktivnosti;

5) brokersko-dilersko društvo je investiciono društvo u čije redovne aktivnosti ili poslovanje spada pružanje jedne ili više investicionih usluga trećim licima, odnosno profesionalno obavljanje jedne ili više investicionih aktivnosti;

6) ovlašćena banka je investiciono društvo koje je organizaciona jedinica kreditne institucije u čije redovne aktivnosti ili poslovanje spada pružanje jedne ili više investicionih usluga trećim licima, odnosno profesionalno obavljanje jedne ili više investicionih aktivnosti u vezi sa jednim ili više finansijskih instrumenata;

7) kreditna institucija je lice koje obavlja poslove u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju banke, odnosno kreditne institucije;

7A) ROBA JE BILO KOJA ROBA ZAMENLJIVE PRIRODE KOJU JE MOGUĆE ISPORUČITI, UKLJUČUJUĆI METALE I NJIHOVE RUDE I LEGURE, POLJOPRIVREDNE PROIZVODE I ENERGIJU;

7B) SPOT UGOVOR ZA ROBU JE UGOVOR ZA ISPORUKU ROBE KOJOM SE TRGUJE NA SPOT TRŽIŠTU, A KOJA SE ISPORUČUJE ODMAH NAKON ŠTO JE IZVRŠENO NAMIRENJE U NOVCU, I UGOVOR O ISPORUCI ROBE KOJI NIJE FINANSIJSKI INSTRUMENT, UKLJUČUJUĆI TERMINSKI UGOVOR KOJI SE NAMIRUJE FIZIČKI;

7V) SPOT TRŽIŠTE ZNAČI TRŽIŠTE ROBE NA KOME SE ROBA PRODAJE ZA NOVAC I ODMAH ISPORUČUJE NAKON ŠTO JE UGOVOR NAMIREN U NOVCU, TE DRUGA TRŽIŠTA NA KOJIMA SE NE TRGUJE FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA;

8) investicione usluge i aktivnosti koje se odnose na sve finansijske instrumente su:

(1) prijem i prenos naloga koji se odnose na prodaju i kupovinu finansijskih instrumenata;

(2) izvršenje naloga za račun klijenta;

(3) trgovanje za sopstveni račun;

(4) upravljanje portfoliom;

(5) investiciono savetovanje;

(6) usluge pokroviteljstva u vezi sa ponudom i prodajom finansijskih instrumenata uz obavezu otkupa;

(7) usluge u vezi sa ponudom i prodajom finansijskih instrumenata bez obaveze otkupa;

(8) upravljanje multilateralnim trgovačkim platformama;

9) dodatne usluge su:

(1) čuvanje i administriranje finansijskih instrumenata za račun klijenata, uključujući čuvanje instrumenata i sa tim povezane usluge, kao što je administriranje novčanim sredstvima i kolateralom;

(2) odobravanje kredita ili zajmova investitorima kako bi mogli da izvrše transakcije jednim ili više finansijskih instrumenata kada je društvo zajmodavac uključeno u transakciju;

(3) saveti društvima u vezi sa strukturom kapitala, poslovnom strategijom, spajanjem i kupovinom društava i sličnim pitanjima;

(4) usluge deviznog poslovanja u vezi sa pružanjem investicionih usluga;

(5) istraživanje i finansijska analiza u oblasti investiranja ili drugi oblici opštih preporuka u vezi sa transakcijama finansijskim instrumentima;

(6) usluge u vezi sa pokroviteljstvom;

(7) investicione usluge i aktivnosti, kao i dopunske usluge koje se odnose na osnov izvedenog finansijskog instrumenta iz tačke 1) podtač. (5), (6), (7) i (10) ovog člana, a u vezi sa pružanjem investicionih usluga i aktivnosti, kao i dopunskih usluga;

10) investicioni savet je pružanje lične preporuke klijentu, bilo na zahtev klijenta ili na inicijativu investicionog društva u pogledu jedne ili više transakcija finansijskim instrumentima;

11) investiciona preporuka je istraživanje ili druga informacija namenjena javnosti u smislu poglavlja VI. Ovog zakona kojom se izričito ili prećutno preporučuje ili predlaže strategija ulaganja u vezi sa jednim ili više finansijskih instrumenata, odnosno izdavalaca;

12) trgovanje za sopstveni račun, odnosno dilerski posao je trgovanje korišćenjem sopstvene imovine, odnosno u svoje ime i za svoj račun, a čiji je rezultat zaključenje transakcija s jednim ili više finansijskih instrumenata;

13) market mejker je investiciono društvo koje je stalno prisutno na finansijskim tržištima i trguje za sopstveni račun kupovinom i prodajom finansijskih instrumenata koristeći sopstvenu imovinu po cenama koje samo odredi;

14) pokrovitelj je investiciono društvo koje vrši usluge pokroviteljstva u vezi sa ponudom i prodajom finansijskih instrumenata uz obavezu otkupa;

15) agent je investiciono društvo koje vrši usluge u vezi sa ponudom i prodajom finansijskih instrumenata bez obaveze otkupa;

16) upravljanje portfoliom je upravljanje pojedinačnim portfolijima na osnovu odobrenja iz posebnog ugovora zaključenog sa klijentom, a portfoliji se odnose na jedan ili više finansijskih instrumenata;

17) klijent je pravno ili fizičko lice kome investiciono društvo pruža investiciju, odnosno dodatnu uslugu;

18) profesionalni klijent je klijent koji poseduje dovoljno iskustva, znanja i stručnosti za samostalno donošenje odluka o ulaganjima i pravilnoj proceni rizika u vezi sa ulaganjima i koji ispunjava uslove propisane ovim zakonom;

19) organizator tržišta je lice koje upravlja, odnosno obavlja delatnost u vezi sa funkcionisanjem regulisanog tržišta, a organizator tržišta može biti i samo regulisano tržište;

20) regulisano tržište je multilateralni sistem koji organizuje, odnosno kojim upravlja organizator tržišta i koji omogućava i olakšava spajanje interesa trećih lica za kupovinu i prodaju finansijskih instrumenata u skladu sa njegovim obavezujućim pravilima i na način koji dovodi do zaključenja ugovora u vezi sa finansijskim instrumentima uključenim u trgovanje po njegovim pravilima u sistemu, ima dozvolu i redovno posluje u skladu sa ovim zakonom;

21) multilateralna trgovačka platforma (MTP) je multilateralni sistem koji organizuje, odnosno kojom upravlja organizator tržišta ili investiciono društvo i koji omogućava i olakšava spajanje interesa trećih lica za kupovinu i prodaju finansijskih instrumenata u skladu sa njegovim obavezujućim pravilima i na način koji dovodi do zaključenja ugovora, u skladu sa ovim zakonom;

22) OTC tržište je sekundarno tržište za trgovanje finansijskim instrumentima koje ne mora da ima organizatora tržišta i čiji sistem trgovanja, podrazumeva pregovaranje između prodavca i kupca finansijskih instrumenata u cilju zaključenja transakcije;

22A) MESTO TRGOVANJA JE SVAKO REGULISANO TRŽIŠTE, MTP ILI OTC;

23) izvršenje naloga za račun klijenta podrazumeva aktivnosti u vezi sa zaključenjem ugovora za kupovinu ili prodaju jednog ili više finansijskih instrumenata za račun klijenta;

24) kliring je postupak utvrđivanja međusobnih obaveza kupca i prodavca finansijskih instrumenata u svrhu razmene finansijskih instrumenata i novca.

25) saldiranje je realizacija transakcije kroz završni prenos finansijskih instrumenata i novca između kupca i prodavca;

26) društvo za upravljanje je društvo za upravljanje u smislu zakona kojim se uređuju investicioni fondovi;

27) rejting agencija je ovlašćeno pravno lice koje daje mišljenje o budućoj sposobnosti izdavaoca, odnosno dužnika da blagovremeno i u potpunosti izmiri svoje finansijske obaveze, a na osnovu unapred utvrđenog i jasno određenog sistema rangiranja;

28) kvalifikovano učešće je posredno ili neposredno učešće u investicionom društvu, organizatoru tržišta i Centralnom registru koje predstavlja najmanje 10% učešća u kapitalu, pravu glasa ili koje omogućava ostvarivanje značajnog uticaja na upravljanje tim pravnim licem u kome se poseduje učešće, a u skladu sa odredbama ovog zakona;

29) kontrola predstavlja odnos u kome:

(1) matično društvo:

- ima većinu prava glasa akcionara ili članova u zavisnom društvu,
- ima pravo da postavi ili razreši većinu članova upravnog ili nadzornog odbora zavisnog društva, a u isto vreme je akcionar ili član tog društva,
- ima pravo da vrši dominantan uticaj na zavisno društvo u skladu sa ugovorom koje je zaključilo sa tim društvom ili odredbom iz ugovora o osnivanju ili osnivačkim aktom, kada zakon koji se primenjuje na to zavisno društvo dozvoljava primenu takvih ugovora, odnosno njegovih odredaba;

(2) matično društvo je akcionar ili član zavisnog društva i:

- direktno postavlja većinu članova upravnog ili nadzornog odbora zavisnog društva kao rezultat ostvarivanja svog prava glasa,
- samo kontroliše većinu prava glasa akcionara ili članova u zavisnom društvu na osnovu ugovora sa drugim akcionarima ili članovima tog društva;

(3) matično društvo ima vlasničko učešće u zavisnom preduzeću i:

- faktički ostvaruje dominantan uticaj nad tim društvom,
- na jedinstvenoj osnovi upravlja matičnim i zavisnim društvom;

(4) matično društvo može drugim sredstvima da upravlja ili određuje pravac upravljanja i politiku zavisnog društva;

30) bliska povezanost podrazumeva da su dva ili više fizičkih ili pravnih lica povezana:

(1) učešćem, koje označava posedovanje, neposredno ili posredno, najmanje 20% prava glasa ili kapitala nekog društva;

(2) kontrolom, koja označava odnos između matičnog i zavisnog društva u svim slučajevima iz tačke 29) ovog stava ili sličan odnos između fizičkog ili pravnog lica i nekog društva, s tim da se svako zavisno društvo zavisnog društva takođe smatra zavisnim društvom matičnog društva, koje se nalazi na čelu svih pomenutih društava;

(3) trajno u jedno isto lice putem odnosa kontrole;

(4) kao članovi porodice;

31) članovi porodice su:

(1) supružnici, odnosno lica koja žive u vanbračnoj zajednici;
 (2) potomci i preci u pravoj liniji neograničeno;
 (3) srodnici do trećeg stepena srodstva, u pobočnoj liniji, uključujući i srodstvo po tazbini;

(4) usvojilac i usvojenici i potomci usvojenika;
 (5) staralac i šticećenici i potomci šticećenika;

32) zakoniti imalac finansijskog instrumenta je lice na čije ime glasi račun hartija od vrednosti u Centralnom registru, odnosno, u slučaju obavljanja poslova iz tačke 9) podtačka (1) ovog člana, lice za čiji račun se finansijski instrument vodi na računu hartija od vrednosti u Centralnom registru;

33) akcionar je fizičko ili pravno lice koje posredno ili neposredno poseduje:

(1) akcije izdavaoca u svoje ime i za svoj račun;

(2) akcije izdavaoca u svoje ime, a za račun drugog fizičkog ili pravnog

lica;

(3) depozitne potvrde, pri čemu se lice koje poseduje te potvrde smatra akcionarem u odnosu na akcije predstavljene tim depozitnim potvrdama;

34) posredni vlasnik je lice koje i kada nije zakoniti imalac finansijskog instrumenta, a uživa prednosti vlasništva nad tim finansijskim instrumentom u celosti ili delimično, uključujući mogućnost uticanja na glasanje, raspolaganje finansijskim instrumentom ili uživanje ekonomskih prednosti vlasništva nad tim finansijskim instrumentom;

35) vlasničke hartije od vrednosti su akcije i druge prenosive hartije od vrednosti istovetne akcijama društava koje predstavljaju učešće u kapitalu, kao i druge vrste prenosivih hartija od vrednosti iz kojih proizlaze prava sticanja pomenutih hartija od vrednosti kao posledica njihove konverzije ili uživanja prava koje one nose, pod uslovom da drugospomenute hartije od vrednosti izdaje izdavalac osnovnih akcija ili lice koje pripada grupi tog izdavaoca;

36) dužničke hartije od vrednosti su obveznice i drugi prenosivi sekjuritizovani instrumenti duga, izuzimajući hartije od vrednosti koje su ekvivalenti akcijama društava ili koje, ukoliko se konvertuju ili ukoliko se ostvaruju prava koja iz njih proizilaze, daju pravo sticanja akcija ili hartija od vrednosti ekvivalentnim akcijama;

37) javna ponuda hartija od vrednosti je svako obaveštenje dato u bilo kom obliku i putem bilo kog sredstva, a koje daje dovoljno podataka o uslovima ponude i o hartijama od vrednosti iz ponude tako da se investitoru omogući donošenje odluke o kupovini ili upisu ovih hartija od vrednosti, a javnom ponudom se smatra i ponuda i prodaja hartija od vrednosti preko finansijskih posrednika, odnosno pokrovitelja i agenta;

37A) ZNAČAJNA DISTRIBUCIJA JE INICIJALNA ILI SEKUNDARNA PONUDA HARTIJA OD VREDNOSTI KOJA SE RAZLIKUJE OD UOBIČAJENOG TRGOVANJA KAKO U POGLEDU IZNOSA VREDNOSTI PONUĐENIH HARTIJA OD VREDNOSTI TAKO I U POGLEDU METODE PRODAJE;

37B) STABILIZACIJA JE KUPOVINA ILI PONUDA ZA KUPOVINU HARTIJA OD VREDNOSTI ILI TRANSAKCIJA EKVIVALENTNIM POVEZANIM INSTRUMENTIMA KOJU SPROVODI KREDITNA INSTITUCIJA ILI INVESTICIONO DRUŠTVO U KONTEKSTU ZNAČAJNE DISTRIBUCIJE TIH HARTIJA OD VREDNOSTI ISKLJUČIVO ZA POTREBE ODRŽAVANJA TRŽIŠNE CENE TIH HARTIJA OD VREDNOSTI TOKOM UNAPRED ODREĐENOG PERIODA ZBOG PRITISKA NA PRODAJU TIH HARTIJA OD VREDNOSTI;

37V) PROGRAM OTKUPA JE TRGOVANJE SOPSTVENIM AKCIJAMA JAVNOG AKCIONARSKOG DRUŠTVA KOJE ISPUNJAVA USLOVE ZA STICANJE SOPSTVENIH AKCIJA PROPISANE ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE POSLOVANJE PRIVREDNIH DRUŠTAVA, U SLUČAJU KADA SE STICANJE VRŠI NA REGULISANOM TRŽIŠTU ILI MTP, A NE PUTEM PONUDE ZA OTKUP SVIM AKCIONARIMA;

38) izdavalac je domaće ili strano pravno lice koje izdaje ili predlaže izdavanje hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata, a ukoliko se radi o depozitnim potvrdama, izdavaocem se smatra lice koje izdaje hartije od vrednosti koje predstavljaju te depozitne potvrde. Izdavaoci su i:

(1) Republika, autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave, pravna lica korisnici budžetskih sredstava i organizacije obaveznog socijalnog osiguranja u Republici;

(2) Narodna banka Srbije;

(3) strane države, državni organi, centralne banke, međunarodne i nadnacionalne institucije, kao što su Međunarodni monetarni fond, Međunarodna banka za obnovu i razvoj, Međunarodna finansijska korporacija, kao i ostale članice Grupacije Svetske banke, Evropska centralna banka, Evropska investiciona banka, Evropska banka za obnovu i razvoj i ostale slične međunarodne organizacije;

39) lice koje upućuje ponudu (ponuđač) je pravno ili fizičko lice koje upućuje javnu ponudu hartija od vrednosti ili drugih finansijskih instrumenata;

40) osnovni prospekt je prospekt koji sadrži sve značajne informacije iz odredaba čl. 15, 16, 17. I 18. Ovog zakona, kao i člana 33. O izdavaocu i hartijama od vrednosti za koje će se uputiti javna ponuda ili koje će biti uključene u trgovanje, a, ukoliko se izdavalac tako odluči, može sadržati i konačne uslove ponude;

41) ponavljajuće izdavanje hartija od vrednosti je izdavanje hartija od vrednosti u tranšama ili u najmanje dva izdavanja hartija od vrednosti iste vrste, odnosno klase u periodu od 12 meseci;

42) program ponude je plan koji dopušta ponavljajuće izdavanje dužničkih hartija od vrednosti, uključujući i varante u bilo kojem obliku, slične vrste, odnosno klase, kroz određeni vremenski period;

43) javno društvo je izdavalac koji ispunjava bar jedan od sledećih uslova:

(1) uspešno je izvršio javnu ponudu hartija od vrednosti u skladu sa prospektom čije je objavljivanje odobrila Komisija;

(2) čije su hartije od vrednosti uključene u trgovanje na regulisanom tržištu, odnosno MTP u Republici;

44) propisani podaci su svi podaci koje javno društvo, izdavalac ili lice koje podnosi zahtev za uključivanje hartija od vrednosti na regulisano tržište, odnosno MTP u Republici mora javno da obelodani u skladu sa ovim zakonom, aktima donesenim na osnovu ovog zakona i propisima o hartijama od vrednosti u Republici ili na osnovu zakona kojim se uređuju privredna društva.

Kada je u pitanju javno društvo čije su akcije uključene u trgovanje na tržište van Republike ili čije će hartije od vrednosti biti predmet javne ponude, odnosno uključivanja na regulisano tržište van Republike, propisani podaci podrazumevaju i sve podatke koje je javno društvo ili izdavalac dužan da javno obelodani u skladu sa zakonima i propisima strane države i tržišta te države gde su takve hartije od vrednosti uključene u trgovanje ili će biti predmet javne ponude, odnosno uključivanja u trgovanje;

45) elektronska sredstva su sredstva elektronske opreme za obradu (uključujući digitalnu kompresiju), čuvanje i prenos podataka, koristeći žične, radio i optičke tehnologije ili druga elektromagnetna sredstva;

46) insajderske informacije su informacije o tačno određenim činjenicama, koje nisu javno objavljene, odnose se direktno ili indirektno na jednog ili više izdavalaca finansijskih instrumenata ili na jedan ili više finansijskih instrumenata, a koje bi, da su javno objavljene, verovatno imale značajan uticaj na cenu tih finansijskih instrumenata ili na cenu izvedenih finansijskih instrumenata;

46A) LICE KOJE PROFESIONALNO DOGOVARA ILI IZVRŠAVA TRANSAKCIJE JE LICE KOJE SE PROFESIONALNO BAVI PRIMANJEM I PRENOSOM NALOGA ZA FINANSIJSKE INSTRUMENTE ILI IZVRŠENJEM TRANSAKCIJA FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA;

47) manipulacije na tržištu su transakcije i nalozi za trgovanje kojima se daju ili koji će verovatno pružiti neistinite ili obmanjujuće signale o ponudi, tražnji ili ceni finansijskih instrumenata ili kojima lice, odnosno lica koja deluju zajednički održavaju cenu jednog ili više finansijskih instrumenata na nerealnom ili veštačkom nivou, transakcije ili nalozi za trgovanje u kojima se upotrebljavaju fiktivni postupci ili svaki drugi oblik obmane ili prevare, kao i širenje informacija putem medija, uključujući i internet, ili drugim putem kojim se prenose, odnosno kojim bi se mogle prenositi neistinite vesti ili vesti koje mogu izazvati zabludu o finansijskim instrumentima, uključujući i širenje glasina i neistinitih vesti i vesti koje dovode u zabludu, a od strane lica koje je znalo ili je moralo znati da su te informacije neistinite ili da dovode u zabludu;

48) pravne posledice osude su događaj ili okolnost u vezi sa pravim ili fizičkim licem koje su u suprotnosti sa odredbama ovog zakona, drugog zakona i akata donetih na osnovu tih zakona i koje se odnose na lice koje podnosi zahtev za dobijanje dozvole ili već poseduje dozvolu, odnosno saglasnost Komisije u skladu sa odredbama ovog zakona, a takvo lice je ili se na njega primenjuje:

(1) pravnosnažno osuđivano za krivična dela protiv radnih odnosa, privrede, imovine, pravosuđa, pranja novca, finansiranje terorizma, javnog reda, pravnog saobraćaja i službene dužnosti ili za krivična dela utvrđena ovim zakonom;

(2) u poslednjih 10 godina počinilo težu povredu, odnosno ponavljanje povrede zakona kojim se uređuju hartije od vrednosti, preuzimanje akcionarskih društava, investicioni fondovi, dobrovoljni penzijski fondovi, zakona kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma, zakona kojim se reguliše poslovanje banaka, društava za osiguranje, akata Komisije, regulisanog tržišta, odnosno MTP ili Centralnog registra, a koje se odnose na ili su za posledicu imale:

- neistinito objavljivanje informacija, odnosno objavljivanje informacija koje dovode u zabludu,

- ponašanje suprotno odredbama o zloupotrebama na tržištu iz poglavlja VI. Ovog zakona,

- povredu obaveze čuvanja poslovne tajne,

- ugrožavanje interesa učesnika na finansijskom tržištu;

(3) u poslednjih 10 godina počinilo težu povredu, odnosno ponavljanje povrede propisa iz podtačke (2) ove tačke, a koja se odnosi ili je za posledicu imala:

- prestanak obavljanja dužnosti člana uprave, direktora, zaposlenog ili licenciranog lica u Centralnom registru, organizatoru tržišta, regulisanom tržištu ili MTP, brokersko-dilerskom društvu, ovlašćenoj banci, kreditnoj instituciji, društvu za osiguranje, društvu za upravljanje investicionim fondom, društvu za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, kastodi banke,

- povlačenje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća u kapitalu takvih lica;

(4) u poslednjih 10 godina na lice je primenjena sankcija, odnosno mera prema zakonima ili podzakonskim aktima strane države, a koja predstavlja sličnu, odnosno uporedivu sankciju ili meru iz ove tačke;

49) član uprave je direktor ili član odbora direktora, izvršnog odbora, nadzornog odbora ili član upravnog odbora.

Primena

Član 73.

Odredbe ovog poglavlja (čl. 73 - 94.) primenjuju se na svaki finansijski instrument koji je uključen u trgovanje na regulisano tržište, odnosno MTP u Republici, na regulisano tržište u inostranstvu, odnosno u vezi s kojim je upućen zahtev za uključivanje, bez obzira na to da li je ili nije došlo do transakcije na tom tržištu.

Odredba stava 1. ovog člana primenjuje se i na transakcije na OTC tržištu.

Čl. 76 -78. ovog zakona odnose se i na svaki finansijski instrument koji nije uključen u trgovanje u smislu stava 1. ovog člana, a čija vrednost zavisi od finansijskog instrumenta iz kojeg je izveden.

Čl. 79 - 83. ovog zakona ne primenjuju se na izdavaoce koji nisu javna društva i koji nisu zatražili ili dobili odobrenje za uključenje svojih finansijskih instrumenata u trgovanje na regulisano tržište, odnosno MTP u Republici.

Član 83. ovog zakona ne primenjuje se na izdavaoce iz člana 2. tačka 38) podtačka (3) ovog zakona.

Odredbe ovog poglavlja ne primenjuju se na trgovanje sopstvenim akcijama u okviru programa otkupa sopstvenih akcija, niti na trgovanje u cilju stabilizacije finansijskog instrumenta, ukoliko se to trgovanje obavlja u skladu sa aktom Komisije kojim se propisuje trgovanje sopstvenim akcijama u okviru programa otkupa sopstvenih akcija, odnosno trgovanje u cilju stabilizacije finansijskog instrumenta.

ODREDBE OVOG POGLAVLJA (ČL. 73-94.) PRIMENJUJU SE I NA:

1) SPOT UGOVORE ZA ROBU, ČIJI PREDMET NISU PRODUKTI TRGOVANJA NA ORGANIZOVANOM TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, PRIRODNOG GASA, NAFTE I DERIVATA NAFTE KADA TRANSAKCIJA, NALOG ILI POSTUPAK IMA, ILI ĆE VEROVATNO IMATI, ILI JE UČINJEN U NAMERI DA UTIČE NA CENU ILI VREDNOST FINANSIJSKOG INSTRUMENTA;

2) IZVEDENE UGOVORE ILI IZVEDENE INSTRUMENTE ZA PRENOS KREDITNOG RIZIKA, KOD KOJIH ZAKLJUČENJE TRANSAKCIJE, ISPOSTAVLJANJE NALOGA, DAVANJE PONUDE ILI DRUGI POSTUPCI IMAJU ILI JE VEROVATNO DA ĆE IMATI UTICAJ NA CENU ILI VREDNOST SPOT UGOVORA ZA ROBU, U SLUČAJU KADA TA CENA ZAVISI OD VREDNOSTI FINANSIJSKOG INSTRUMENTA;

3) POSTUPKE KOJI IMAJU ILI JE VEROVATNO DA ĆE IMATI UTICAJ NA REFERENTNE VREDNOSTI.

Insajderske informacije

Član 75.

Insajderske informacije su informacije o tačno određenim činjenicama koje nisu javno objavljene, odnose se direktno ili indirektno na jednog ili više izdavalaca finansijskih instrumenata ili na jedan ili više finansijskih instrumenata, a koje bi, da su javno objavljene, verovatno imale značajan uticaj na cenu tih finansijskih instrumenata ili na cenu izvedenih finansijskih instrumenata.

Značajan uticaj postoji ako bi razumni ulagač verovatno uzeo u obzir takvu informaciju kao deo osnove za donošenje svojih investicionih odluka.

Kod robnih derivata insajderske informacije su informacije o tačno određenim činjenicama koje nisu javno objavljene, odnose se direktno ili indirektno na jedan ili više takvih derivata, a koje bi korisnici tržišta na kojima se tim derivatima trguje očekivali da dobiju u skladu sa ustaljenim tržišnim praksama na tim tržištima.

Smatra se da korisnici tržišta na kome se trguje robnim derivatima očekuju da dobiju informaciju ako je:

1) redovno dostupna korisnicima tih tržišta;

2) potrebno objaviti informaciju u skladu sa zakonskim propisima, pravilima tržišta, ugovorima ili običajima na relevantnom osnovnom tržištu robe ili tržištu robnih derivata.

~~Informacije iz stava 1. ovog člana su informacije o tačno određenim činjenicama ako navode skup okolnosti koji postoji ili se u razumnoj meri može očekivati da će postojati, odnosno navode događaj koji je nastao ili se u razumnoj meri može očekivati da će nastati i ako su dovoljno određive da omogućе donošenje zaključka o mogućem dejstvu tog skupa okolnosti ili događaja na cene finansijskih instrumenata ili povezanih izvedenih finansijskih instrumenata.~~

INFORMACIJE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA SU INFORMACIJE O TAČNO ODREĐENIM ČINJENICAMA AKO SE NJIMA UKAZUJE NA NIZ OKOLNOSTI KOJE

POSTOJE ILI ZA KOJE SE RAZUMNO MOŽE OČEKIVATI DA ĆE POSTOJATI, ILI NA DOGAĐAJ KOJI SE DOGODIO ILI SE RAZUMNO MOŽE OČEKIVATI DA ĆE SE DOGODITI, KADA SU DOVOLJNO SPECIFIČNE DA OMOGUĆE ZAKLJUČIVANJE O MOGUĆEM UTICAJU TOG NIZA OKOLNOSTI ILI DOGAĐAJA NA CENE FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA, POVEZANOG IZVEDENOG FINANSIJSKOG INSTRUMENTA ILI POVEZANIH SPOT UGOVORA ZA ROBU.

Ustaljene tržišne prakse su prakse koje se razumno očekuju na jednom ili više finansijskih tržišta u skladu sa propisanim postupkom, a koji Komisija bliže propisuje.

Za lica odgovorna za sprovođenje naloga u vezi sa finansijskim instrumentima, insajderske informacije su i informacije o tačno određenim činjenicama dobijene od klijenta u vezi sa budućim nalogima klijenta, odnose se direktno ili indirektno na jednog ili više izdavalaca finansijskih instrumenata ili na jedan ili više finansijski instrument, a koje bi, da su javno objavljene, verovatno imale značajan uticaj na cene tih finansijskih instrumenata ili na cenu izvedenog finansijskog instrumenta.

ČLAN 78A

SAMA ČINJENICA DA PRAVNO LICE POSEDUJE ILI JE POSEDOVALO INSAJDERSKE INFORMACIJE NE PODRZUMEVA DA JE TO LICE KORISTILO TE INFORMACIJE U TRGOVANJU, ODNOSNO DA JE TRGOVALO NA OSNOVU INSAJDERSKIH INFORMACIJA, UKOLIKO JE TO PRAVNO LICE UVELO, SPROVODILO I ODRŽAVALO PRIMERENE I DELOTVORNE UNUTRAŠNJE MEHANIZME I POSTUPKE KOJIMA SE SPREČAVA ZLOUPOTREBA INSAJDERSKIH INFORMACIJA.

UNUTRAŠNJI MEHANIZMI I POSTUPCI KOJIMA SE SPREČAVA ZLOUPOTREBA INSAJDERSKIH INFORMACIJA SU TAKVI DA SE NJIMA OSIGURAVA DA NIJEDNO FIZIČKO LICE KOJE JE U IME PRAVNOG LICA DONELO ODLUKU O STICANJU ILI OTUĐENJU FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA NA KOJE SE ODOSE INFORMACIJE, NITI BILO KOJE DRUGO FIZIČKO LICE KOJE JE MOGLO UTICATI NA TU ODLUKU, NIJE POSEDOVALO INSAJDERSKE INFORMACIJE, ODNOSNO DA NIJE PODSTAKLO, DALO PREPORUKU ILI NA DRUGI NAČIN UTICALO NA FIZIČKO LICE KOJE JE U IME PRAVNOG LICA ODLUČILO O STICANJU ILI OTUĐENJU FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA NA KOJE SE TE INFORMACIJE ODOSE.

Objavlivanje insajderskih informacija koje se neposredno odnose na izdavaoca
Član 79.

Izdavalac finansijskog instrumenta obavezan je da bez odlaganja obavesti javnost o insajderskim informacijama koje se neposredno odnose na tog izdavaoca.

Izdavaocu nije dozvoljeno da obaveštava javnost o informacijama iz ovog člana na način koji bi mogao da dovede u zabludu.

Izdavalac je obavezan da obavesti javnost na način koji omogućuje brz pristup informaciji i mogućnost potpune, tačne i pravovremene ocene iste.

Izdavalac je obavezan da, ~~tokom odgovarajućeg vremena,~~ na svojoj internet stranici objavi sve insajderske informacije koje je obavezan da javno objavljuje I DA UČINI ISTE DOSTUPNIM NAJMANJE PET GODINA OD DANA OBJAVLJIVANJA.

Komisija propisuje bliže informacije koje bi mogle biti uzete u obzir pri donošenju odluke o objavljivanju insajderskih informacija.

Spisak lica koja poseduju insajderske informacije

Član 83.

Izdavalac ili lice koje deluje u ime ili za račun izdavaoca dužno je da sastavlja spisak lica koja za njih rade na osnovu ugovora o radu ili na neki drugi način i koja

imaju redovno ili povremeno pristup insajderskim informacijama koje se neposredno ili posredno odnose na tog izdavaoca.

Izdavalac ili lice koje deluje u ime ili za račun izdavaoca dužno je da redovno ažurira spisak tih lica i dostavlja ga Komisiji na njen zahtev, kao i da ga čuva najmanje pet godina nakon što je sastavljen i ažuriran.

Spisak lica koja poseduju insajderske informacije mora da sadrži najmanje: ime i prezime, datum rođenja, adresu prebivališta, odnosno boravišta, razlog zbog kog se to lice nalazi na predmetnom spisku, DATUM I VREME KADA JE TO LICE STEKLO PRISTUP INSAJDESKIM INFORMACIJAMA i datum kada je spisak tih lica sastavljen, odnosno ažuriran.

Spisak lica mora da se ažurira odmah kada dođe do promene razloga zbog koga je neko lice na spisku, kada na spisak treba dodati novo lice, kao i kada neko lice koje je već na spisku više nema pristup insajderskim informacijama.

Lice zaduženo za sastavljanje spiska dužno je da preduzme potrebne mere kako bi se obezbedilo da je svako lice na tom spisku upoznato sa propisima koje se odnose na njegove dužnosti, da je svesno sankcija koje proizilaze iz zloupotrebe ili protivpravnog širenja tih informacija.

Član 84.

Lice koje obavlja dužnosti rukovodioca kod izdavaoca je lice koje je:

- 1) član upravnog ili nadzornog organa izdavaoca;
- 2) izvršni rukovodilac, kao i lice koje nije član organa navedenih u tački 1) ovog stava, a ima redovan pristup insajderskim informacijama koje se posredno ili neposredno odnose na izdavaoca, kao i mogućnost donošenja odluka koje mogu uticati na budući razvoj događaja i poslovne izgleda ovog izdavaoca.

Lice koje je povezano sa licem koje obavlja dužnosti rukovodioca kod izdavaoca je:

- 1) bračni drug i lice koje se u skladu sa zakonom može smatrati bračnim drugom;
- 2) lice koje on izdržava;
- 3) druga lica koja su sa tim licem živela u zajednici najmanje godinu dana pre dana izvršenja transakcije;
- 4) bilo koje pravno lice kojim upravlja lice koje obavlja dužnosti rukovodioca, lice koje on direktno ili indirektno kontroliše, koje je osnovano radi njegove koristi, kao i lice čiji je ekonomski interes značajno sličan interesu tog rukovodioca.

Lica iz st. 1. i 2. ovog člana dužna su da prijave Komisiji sva sticanja ili otuđenja za sopstveni račun akcija izdavalaca u kome lice iz stava 1. obavlja rukovodeće dužnosti, a koje su uključene na regulisano tržište, odnosno MTP u Republici, kao i sticanje i otuđenje i drugih finansijskih instrumenata povezanih sa akcijama, u roku od pet dana od dana predmetnog sticanja ili otuđenja.

Komisija će podatke iz prijave iz stava 3. ovog člana bez odlaganja dostaviti u službeni registar propisanih informacija.

Obaveštenje sadrži sledeće informacije:

- 1) ime lica koje obavlja dužnosti rukovodioca kod izdavaoca ili, ukoliko je primenjivo, ime lica koje je blisko povezano sa tim licem;
- 2) razlog obaveštavanja;
- 3) naziv izdavaoca;
- 4) opis finansijskog instrumenta;
- 5) prirodu transakcije (npr. sticanje ili otuđivanje);
- 6) datum i mesto transakcije;
- 7) cenu i obim transakcije;

7A) ZALAGANJE ILI POZAJMLJIVANJE FINANSIJSKIH INSTRUMENATA OD STRANE ILI U IME LICA KOJE OBAVLJA DUŽNOSTI RUKOVODIOCA ILI LICA POVEZANOG S TIM LICEM, KAKO JE NAVEDENO U ST. 1. I 2. OVOG ČLANA;

7B) TRANSAKCIJE KOJE SU IZVRŠILA LICA KOJA U OKVIRU SVOG POSLA DOGOVARAJU ILI IZVRŠAVAJU TRANSAKCIJE ILI NEKO DRUGO LICE U IME LICA KOJE OBAVLJA DUŽNOSTI RUKOVODIOCA ILI LICA KOJE JE POVEZANO SA TIM LICEM, KAKO JE NAVEDENO U ST. 1. I 2. OVOG ČLANA, UKLJUČUJUĆI SLUČAJEVE KADA SE KORISTI DISKRECIONO PRAVO;

8) druge informacije u vezi sa navedenim sticanjem i otuđivanjem.

Komisija propisuje bliže sadržinu i način prijavljivanja podataka iz stava 3. ovog člana, kao i vrednost obavljenih sticanja, odnosno otuđenja u toku godine za koja nije obavezno prijavljivanje.

PERIOD ZABRANE TRGOVANJA ZA LICE KOJE OBAVLJA DUŽNOSTI RUKOVODIOCA

ČLAN 84A

LICU KOJE OBAVLJA DUŽNOSTI RUKOVODIOCA KOD IZDAVAOCA ZABRANJENO JE DA VRŠI TRANSAKCIJE ZA SOPSTVENI RAČUN ILI ZA RAČUN TREĆEG LICA, NEPOSREDNO ILI POSREDNO, U VEZI SA VLASNIČKIM ILI DUŽNIČKIM HARTIJAMA OD VREDNOSTI TOG IZDAVAOCA, ILI DRUGIM FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA KOJI SU SA NJIMA POVEZANI, TOKOM PERIODA OD 30 DANA PRE OBJAVE GODIŠNJEG, POLUGODIŠNJEG ILI KVARTALNOG FINANSIJSKOG IZVEŠTAJA KOJE JE IZDAVALAC U OBAVEZI DA OBJAVI U SKLADU SA ODREDBAMA ČL. 50, 52. I 53. OVOG ZAKONA.

IZDAVALAC MOŽE DATI PISANU SAGLASNOST LICU KOJE OBAVLJA DUŽNOST RUKOVODIOCA KOD IZDAVAOCA DA TRGUJE ZA SOPSTVENI RAČUN ILI ZA RAČUN TREĆEG LICA TOKOM PERIODA ZABRANE TRGOVANJA AKO POSTOJE VANREDNE OKOLNOSTI KOJE ZAHTEVAJU HITNU PRODAJU AKCIJA ILI ZBOG ZNAČAJA PREDMETNOG TRGOVANJA ZA TRANSAKCIJE U VEZI SA PROGRAMOM OTKUPA AKCIJA OD STRANE ZAPOSLENIH I U SLIČNIM SLUČAJEVIMA.

KOMISIJA BLIŽE PROPISUJE OKOLNOSTI U KOJIMA IZDAVALAC MOŽE ODOBRI TI TRGOVANJE TOKOM PERIODA ZABRANE TRGOVANJA, UKLJUČUJUĆI OKOLNOSTI KOJE BI SE SMATRALE VANREDNIM I VRSTE TRANSAKCIJA KOJE BI OPRAVDALE ODOBRENJE ZA TRGOVANJE.

ISTRAŽIVANJA TRŽIŠTA

ČLAN 84B

ISTRAŽIVANJE TRŽIŠTA OBUHVATA SAOPŠTAVANJE INFORMACIJA JEDNOM ILI VIŠE POTENCIJALNIH INVESTITORA PRE TRANSAKCIJE, KAKO BI SE PROCENIO INTERES POTENCIJALNIH INVESTITORA ZA MOGUĆU TRANSAKCIJU I NJENE USLOVE, KAO ŠTO JE POTENCIJALNI OBIM ILI CENA, OD STRANE:

1) IZDAVAOCA;

2) PRODAVCA FINANSIJSKOG INSTRUMENTA NA SEKUNDARNOM TRŽIŠTU U TOLIKOJ KOLIČINI ILI VREDNOSTI DA SE TRANSAKCIJA RAZLIKUJE OD REDOVNOG TRGOVANJA I UKLJUČUJE NAČIN PRODAJE KOJI SE ZASNIVA NA PRETHODNOJ PROCENI INTERESA OD STRANE POTENCIJALNOG INVESTITORA;

3) TREĆEG LICA KOJE DELUJE U IME ILI ZA RAČUN LICA IZ TAČ. 1) I 2) OVOG STAVA.

ISTRAŽIVANJE TRŽIŠTA TAKOĐE PREDSTAVLJA I OBJAVLJIVANJE INSAJDERSKIH INFORMACIJA LICIMA KOJA IMAJU PRAVO NA TE HARTIJE OD VREDNOSTI OD STRANE LICA KOJA NAMERAVAJU DA DAJU PONUDU ZA PREUZIMANJE AKCIJA ILI SPROVEDU SPAJANJE DRUŠTAVA, UKOLIKO SU KUMULATIVNO ISPUNJENI SLEDEĆI USLOVI:

1) DA SU INFORMACIJE POTREBNE KAKO BI OMOGUĆILE LICIMA KOJA IMAJU PRAVO NA TE HARTIJE OD VREDNOSTI DA ODLUČE O TOME JESU LI SPREMNA DA PONUDE SVOJE HARTIJE OD VREDNOSTI NA PRODAJU;

2) DA JE ZA ODLUKU O PONUDI ZA PREUZIMANJE ILI SPAJANJE DRUŠTAVA U RAZUMNOJ MERI POTREBNA NAMERA LICA DA PRODAJU SVOJE HARTIJE OD VREDNOSTI.

UČESNIK NA TRŽIŠTU KOJI VRŠI OBJAVLJIVANJE PRE SPROVOĐENJA ISTRAŽIVANJA TRŽIŠTA POSEBNO UZIMA U OBZIR HOĆE LI ISTRAŽIVANJE TRŽIŠTA UKLJUČITI OBJAVLJIVANJE INSAJDESKIH INFORMACIJA, I O TOME SASTAVLJA I AŽURIRA PISANU EVIDENCIJU KOJU NA ZAHTEV DOSTAVLJA KOMISIJI.

OVA OBAVEZA PRIMENJUJE SE NA SVAKO OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA NEPREKIDNO TOKOM ISTRAŽIVANJA TRŽIŠTA.

OBJAVLJIVANJE INSAJDESKIH INFORMACIJA KOD ISTRAŽIVANJA TRŽIŠTA NE PREDSTAVLJA ZLOUPOTREBU TRŽIŠTA, UKOLIKO UČESNIK NA TRŽIŠTU KOJI VRŠI OBJAVLJIVANJE INSAJDESKIH INFORMACIJA PRE OBJAVLJIVANJA:

1) PRIBAVI PRISTANAK LICA KOJE JE UČESTVOVALO U ISTRAŽIVANJU TRŽIŠTA ZA PRIMANJE INSAJDESKIH INFORMACIJA;

2) OBAVESTI LICE KOJE JE UČESTVOVALO U ISTRAŽIVANJU TRŽIŠTA DA MU JE ZABRANJENO DA UPOTREBI TE INFORMACIJE, ILI POKUŠA DA IH UPOTREBI, TAKO DA STEKNE ILI OTUĐI FINANSIJSKI INSTRUMENT NA KOJI SE TE INFORMACIJE ODOSE, ZA SOPSTVENI RAČUN ILI ZA RAČUN TREĆEG LICA, POSREDNO ILI NEPOSREDNO;

3) OBAVESTI LICE KOJE JE UČESTVOVALO U ISTRAŽIVANJU TRŽIŠTA DA MU JE ZABRANJENO DA TE INFORMACIJE UPOTREBI, ILI POKUŠA DA IH UPOTREBI TAKO DA POVUČE ILI IZMENI NALOG KOJI JE VEĆ ISPOSTAVLJEN I U VEZI JE SA FINANSIJSKIM INSTRUMENTOM NA KOJI SE TE INFORMACIJE ODOSE;

4) OBAVESTI LICE KOJE JE UČESTVOVALO U ISTRAŽIVANJU TRŽIŠTA DA JE DUŽNO DA ČUVA DOBIJENE INFORMACIJE KAO POVERLJIVE.

UČESNIK NA TRŽIŠTU KOJI VRŠI OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA SASTAVLJA I VODI EVIDENCIJU SVIH INFORMACIJA KOJE SU DATE LICIMA KOJA SU UČESTVOVALA U ISTRAŽIVANJU TRŽIŠTA, IDENTITET POTENCIJALNIH INVESTITORA KOJIMA SU INFORMACIJE OBJAVLJENE, KAO I PRAVNIH I FIZIČKIH LICA KOJA DELUJU U IME POTENCIJALNIH INVESTITORA I DATUM I VREME SVAKOG OBJAVLJIVANJA.

KADA INFORMACIJE OBJAVLJENE TOKOM ISTRAŽIVANJA TRŽIŠTA PRESTANU DA BUDU INSAJDERSKE INFORMACIJE U SKLADU SA PROCENOM UČESNIKA NA TRŽIŠTU KOJI VRŠI OBJAVLJIVANJE, TAJ UČESNIK ŠTO JE PRE MOGUĆE O TOME OBAVEŠTAVA LICA IZ STAVA 6. OVOG ČLANA, A EVIDENCIJU O TOME DOSTAVLJA KOMISIJI.

NEZAVISNO OD ODREDBA OVOG ČLANA, LICE KOJE JE UČESTVOVALO U ISTRAŽIVANJU TRŽIŠTA SAMO PROCENJUJE DA LI POSEDUJE INSAJDERSKE INFORMACIJE, KAO I KADA PRESTAJE DA IH POSEDUJE.

UČESNIK NA TRŽIŠTU KOJI VRŠI OBJAVLJIVANJE ČUVA EVIDENCIJU IZ OVOG ČLANA U PERIODU OD NAJMANJE PET GODINA.

BLIŽE USLOVE I NAČIN ISTRAŽIVANJA TRŽIŠTA I VOĐENJA EVIDENCIJA U SMISLU OVOG ČLANA, PROPISUJE KOMISIJA.

Manipulacije na tržištu

Član 85.

Manipulacije na tržištu predstavljaju:

1) transakcije i naloge za trgovanje:

(1) kojima se daju ili koji će verovatno pružiti neistinite ili obmanjujuće signale ili informacije o ponudi, tražnji ili ceni finansijskih instrumenata ILI POVEZANOG SPOT UGOVORA ZA ROBU;

(2) kojima lice, odnosno lica koja deluju zajednički, održavaju cenu jednog ili više finansijskih instrumenata ILI POVEZANOG SPOT UGOVORA ZA ROBU na nerealnom ili veštačkom nivou, osim ukoliko lice koje je učestvovalo u transakciji ili dalo nalog dokaže da za to ima osnovane razloge i da su te transakcije i nalozi u skladu sa prihvaćenim tržišnim praksama na tom tržištu;

2) transakcije ili naloge za trgovanje u kojima se upotrebljavaju fiktivni postupci ili svaki drugi oblik obmane ili prevare;

3) širenje informacija putem medija, uključujući i internet ili bilo kojim drugim putem kojim se prenose, odnosno kojim bi se mogle prenositi neistinite vesti ili vesti koje mogu izazvati zabludu o finansijskim instrumentima, uključujući i širenje glasina i neistinitih vesti i vesti koje dovode u zabludu, a od strane lica koje je znalo ili je moralo znati da su te informacije neistinite ili da dovode u zabludu;

4) PRENOŠENJE LAŽNIH ILI OBMANJUJUĆIH INFORMACIJA ILI DAVANJE LAŽNIH ILI OBMANJUJUĆIH OSNOVNIH PODATAKA U ODNOSU NA REFERENTNU VREDNOST KADA JE LICE KOJE JE PRENELO INFORMACIJU ILI DALO OSNOVNI PODATAK ZNALO ILI TREBALO DA ZNA DA SU ONI LAŽNI ILI OBMANJUJUĆI, ILI BILO KOJI DRUGI POSTUPAK KOJIM SE MANIPULIŠE IZRAČUNAVANJEM REFERENTNE VREDNOSTI.

Širenje informacija od strane novinara koji obavljaju svoju profesionalnu dužnost procenjuje se uzimajući u obzir pravila koja uređuju njihovu profesiju, osim ukoliko ta lica ne stiču, neposredno ili posredno, koristi ili prednosti od širenja tih informacija.

U radnje i postupke koji se smatraju manipulacijama na tržištu, a proizilaze iz odredaba stava 1. ovog člana, naročito se ubraja sledeće:

1) aktivnosti jednog ili više lica koja deluju zajednički kako bi obezbedila dominantan položaj nad ponudom ili potražnjom finansijskog instrumenta koji za rezultat ima direktno ili indirektno nameštanje kupovnih ili prodajnih cena ili stvaranje drugih nepoštenih uslova trgovanja,

2) kupovina ili prodaja finansijskih instrumenata ~~pred zatvaranje trgovanja radi dovođenja investitora u zabludu~~ NA POČETKU ILI PRED KRAJ TRGOVAČKOG DANA, KOJA IMA ILI BI MOGLA IMATI OBMANJUJUĆI UTICAJ NA INVESTITORE KOJI DONOSE ODLUKE NA OSNOVU OBJAVLJENIH CENA, UKLJUČUJUĆI POČETNE ILI CENE NA ZATVARANJU,

3) iskorišćavanje povremenog ili redovnog pristupa tradicionalnim ili elektronskim medijima iznošenjem mišljenja o finansijskom instrumentu ili indirektno o izdavaocu, i to tako što je to lice prethodno zauzelo poziciju u tom finansijskom instrumentu i ostvarivalo korist nakon uticaja koje je iznošenje mišljenja imalo na cenu tog instrumenta, a da istovremeno javnosti nije objavilo postojanje sukoba interesa na odgovarajući i efikasan način.

Komisija propisuje bliže postupke koji se mogu smatrati zloupotrebom tržišta i obaveze Komisije i učesnika na tržištu u cilju sprečavanja i otkrivanja istih.

Nadzorne mere

Član 93.

Komisija vrši nadzor nad poštovanjem odredaba ovog poglavlja u svrhu sprečavanja i otkrivanja delatnosti koje predstavljaju zloupotrebu tržišta i pridržavanja obaveza propisanih odredbama ovog poglavlja.

Nadzor iz stava 1. ovog člana Komisija obavlja:

1) praćenjem, prikupljanjem i proverom objavljenih podataka, obaveštenja i izveštaja koji su učesnici tržišta po ovom ili drugom zakonu dužni da dostavljaju Komisiji;

2) neposrednim nadzorom;

3) izricanjem nadzornih mera.

Komisija može od fizičkog ili pravnog lica da zahteva:

- 1) pristup svakom dokumentu u bilo kom obliku i dobijanje kopije istog;
- 2) pregled razmene podataka, uključujući i zapise telefonskih poziva.

Komisija može od fizičkog ili pravnog lica da zatraži sve podatke koji su Komisiji potrebni za nadzor u vezi sa poštovanjem odredaba ovog poglavlja i, ako to zahteva svrha nadzora, Komisija može ta lica da pozove na saslušanje.

Ako Komisija pri nadzoru utvrdi povredu odredbi ovog poglavlja, može da izrekne sledeće nadzorne mere:

- 1) da naloži pravnom ili fizičkom licu prestanak svakog postupanja koje je u suprotnosti s odredbama ovog poglavlja;
- 2) da izrekne opomenu pravnom ili fizičkom licu koje postupa suprotno navedenim odredbama;
- 3) da naloži organizatoru tržišta, odnosno investicionom društvu da obustavi trgovanje finansijskim instrumentom, odnosno ukine već donetu obustavu trgovanja, u obimu u kome je to potrebno da bi se uklonile ili sprečile štetne posledice na regulisanom tržištu, odnosno MTP;
- 4) da naloži Centralnom registru privremenu obustavu kliringa i saldiranja;
- 5) da predloži nadležnom organu donošenje zabrane raspolaganja imovinom, oduzimanje predmeta i imovinske koristi, kao i druge mere kada je to primenljivo;
- 6) da privremeno zabrani obavljanje profesionalne delatnosti subjektima nadzora;
- 7) da primeni i druge mere i sankcije iz poglavlja XIII. ovog zakona.

Ako lice koje je obavezno da objavi insajdersku informaciju istu ne objavi, odnosno netačno objavi ili je ne objavi na način kako je to propisano odredbama ovog poglavlja, Komisija može istu da objavi o njegovom trošku.

Komisija može preduzeti sve potrebne mere kako bi osigurala da je javnost tačno i ispravno obaveštena u smislu odredbi čl. 77 - 82. i čl. 87 - 92. ovog zakona.

Mere u vezi sa čl. 87 - 92. ovog zakona posebno se odnose na nalaganje davaocu preporuke da objavi ispravljenu preporuku koja je u skladu sa odredbama tih članova, na isti način na koji je objavljena prvobitna preporuka.

Svako postupanje novinara koje je suprotno odredbama ovog poglavlja Komisija će bez odlaganja prijaviti odgovarajućem strukovnom udruženju novinara.

KOMISIJA MOŽE DA ZAHTEVA OD SUDIJE ZA PRETHODNI POSTUPAK DA DONESE NALOG DA SE KOMISIJI OBEZBEDI DOSTAVLJANJE POSTOJEĆIH ZAPISA TELEFONSKIH POZIVA, RAZMENE PODATAKA KOJE POSEDUJU INVESTICIONA DRUŠTVA, KREDITNE INSTITUCIJE I DRUGA LICA NAD KOJIMA KOMISIJA VRŠI NADZOR I ZA KOJA POSTOJE OSNOVI SUMNJE DA SU IZVRŠILA POVREDE ODREDABA OVOG ZAKONA O ZABRANI ZLOUPOTREBE NA TRŽIŠTU.

Član 94.

Komisija može izreći meru u trajanju do 60 dana iz člana 93. stav 5. tačka 4) ovog zakona kad postoji osnovana sumnja da je lice počinilo krivično delo korišćenja, otkrivanja i preporučivanja insajderskih informacija ili manipulaciju na tržištu.

Komisija saraduje s nadležnim organima u svrhu otkrivanja krivičnih dela iz stava 1. ovog člana.

Meru iz člana 93. stav 5. tačka 6) ovog zakona Komisija može doneti kada postoji osnovana sumnja da se radi o krivičnim delima korišćenja, otkrivanja i preporučivanja insajderskih informacija ili manipulaciju na tržištu, pri čemu mera može trajati najduže do završetka postupka nadzora pred Komisijom.

~~Komisija može da informiše javnost o svakoj preduzetoj meri ili kazni koja će biti izrečena zbog povrede odredaba ovog poglavlja, osim ako takvo objavljivanje ne bi ozbiljno ugrozilo finansijsko tržište ili strankama u postupku prouzrokovalo nesrazmernu štetu.~~

KOMISIJA INFORMIŠE JAVNOST O IZREČENIM NADZORNIM MERAMA U VEZI SA KRŠENJEM ODREDBA POGHLAVLJA VI – ZLOUPOTREBE NA TRŽIŠTU OVOG ZAKONA, ODMAH NAKON OBAVEŠTENJA LICA NA KOJE SE ODLUKA O IZRICANJU MERE ODNOSI.

KOMISIJA OBJAVLJUJE PODATKE O VRSTI I PRIRODI POVREDA ODREDBA OVOG ZAKONA, A BLIŽE USLOVE U VEZI SA OBJAVLJIVANJEM KOMISIJA PROPISUJE PODZAKONSKIM AKTOM.

ODLUKE OBJAVLJENE U SKLADU SA OVIM ČLANOM BIĆE DOSTUPNE JAVNOSTI NA INTERNET STRANICI KOMISIJE NAJMANJE PET GODINA OD DANA NJIHOVOG OBJAVLJIVANJA.

Isključenje sa regulisanog tržišta, odnosno MTP

Član 122.

Regulisano tržište isključuje finansijske instrumente iz trgovanja i uključuje na MTP ukoliko:

- 1) se trgovanje tim finansijskim instrumentom nije obavljalo duže od 180 dana;
- 2) javno društvo više ne ispunjava uslove za uključenje u trgovanje na regulisano tržište;
- 3) iz razloga nepoštovanja obaveza propisanih odredbama poghlavlja III i V ovog zakona.

Regulisano tržište, odnosno MTP isključuje finansijske instrumente iz trgovanja:

- 1) ukoliko je nad javnim društvom otvoren postupak stečaja ili likvidacije;
- 2) na zahtev javnog društva kome je prestalo svojstvo javnog društva u skladu sa odredbom člana 70. ovog zakona, a ukoliko su nesaglasni akcionari isplaćeni u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva.

ODREDBE ST. 1. I 2. OVOG ČLANA NE PRIMENJUJU SE NA IZDAVAOCE IZ ČLANA 2. STAV 1. TAČKA 38) PODTAČKA (3) OVOG ZAKONA, A ČIJE SE DUŽNIČKE HARTIJE OD VREDNOSTI ISKLJUČUJU SA REGULISANOG TRŽIŠTA, ODNOSNO MTP U SKLADU SA AKTIMA ORGANIZATORA TRŽIŠTA.

Opšte nadzorne mere i sankcije

Član 275.

Nadzornim merama nalaže se otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti, kao i preduzimanje aktivnosti za njihovo otklanjanje.

U slučaju utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti Komisija će rešenjem naložiti preduzimanje mera i aktivnosti radi uspostavljanja zakonitosti i pravilnog poslovanja.

Rešenjem iz stava 2. ovog člana Komisija određuje rok za izvršenje rešenja i obavezu da se Komisiji dostavi dokaz o ispravljenoj nezakonitosti i nepravilnosti.

Komisija nezavisno od drugih preduzetih mera iz ovog zakona, subjektu nadzora kao i članu uprave može izreći novčanu kaznu, koja ne može biti manja od 1% ni veća od 5% propisanog minimalnog kapitala, odnosno kapitala subjekta nadzora po poslednjem finansijskom izveštaju, odnosno ne može biti manja od jedne zarade ni veća od zbira dvanaest zarada koje je direktor ili član upravnog odbora društva primio u periodu od dvanaest meseci pre dana donošenja rešenja.

UKOLIKO JE SUBJEKT NADZORA FIZIČKO LICE KOJE JE IZVRŠILO POVREDU ODREDBA POGHLAVLJA VI – ZLOUPOTREBE NA TRŽIŠTU, KOMISIJA ĆE PRILIKOM ODMERAVANJA NOVČANE KAZNE IZ STAVA 4. OVOG ČLANA UZETI U OBZIR I VREDNOST OBAVLJENE TRANSAKCIJE, VREDNOST PRIBAVLJENE IMOVINSKE KORISTI, VREDNOST IZMAKLE KORISTI ILI IZBEGNUTOG GUBITKA NASTALOG USLED UTVRĐENIH POVREDA, S TIM DA MAKSIMALNI IZNOS NOVČANE KAZNE NE MOŽE BITI VEĆI OD KORISTI PRIBAVLJENE ZLOUPOTREBOM NA TRŽIŠTU.

Prihod ostvaren po osnovu naplaćenih novčanih kazni iz stava 4. ovog člana predstavlja prihod budžeta Republike.

Rešenje iz stava 4. ovog člana nakon dostavljanja subjektu nadzora predstavlja izvršnu ispravu.

Komisija, pre izricanja mere licu kome izdaje dozvolu, odnosno prethodnu saglasnost, omogućava saslušanje, a u skladu sa aktom Komisije.

Ako Komisija utvrdi da nezakonitosti i nepravilnosti nisu otklonjene, Komisija može izreći novu meru.

Kada Komisija utvrdi učestalo kršenje odredaba zakona i akata donetih na osnovu zakona, može izreći javnu opomenu.

O rešenju iz stava 2. ovog člana Komisija će obavestiti regulisano tržište, odnosno MTP, Centralni registar, Narodnu banku Srbije i kreditnu instituciju kada je to neophodno.

Bliže uslove i način vršenja nadzora, postupak izdavanja naloga i preduzimanje mera i sankcija, rokove za izvršenje naloga i trajanje mere i kriterijume za izricanje sankcija propisuje Komisija.

Zabrana manipulacije na tržištu

Član 281.

Ko preduzima manipulacije na tržištu na osnovu kojih ostvari imovinsku korist za sebe ili drugo lice ili nanese štetu drugim licima tako što:

1) zaključi transakciju ili izda naloge za trgovanje kojima se daju ili koji će verovatno pružiti neistinite ili obmanjujuće informacije o ponudi, potražnji ili ceni finansijskih instrumenata ili kojima lice, odnosno lica koja deluju zajednički, održavaju cenu jednog ili više finansijskih instrumenata na nerealnom nivou;

2) zaključi transakcije ili izda naloge za trgovanje u kojima se upotrebljavaju fiktivni postupci ili svaki drugi oblik obmane ili prevare;

3) širi informacije putem medija, uključujući i internet ili bilo kojim drugim putem prenosi neistinite vesti ili vesti koje mogu izazvati zabludu o finansijskim instrumentima, ako je znalo ili je moralo znati da su te informacije neistinite ili da dovode u zabludu,

kazniće se zatvorom od šest meseci do pet godina i novčanom kaznom.

Ako je usled dela iz stava 1. ovog člana došlo do znatnog poremećaja na regulisanom tržištu, odnosno MTP učinilac će se kazniti zatvorom ~~od jedne do osam godina i novčanom kaznom~~ OD TRI DO OSAM GODINA.

ZA POKUŠAJ DELA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA KAZNIĆE SE.

Korišćenje, otkrivanje i preporučivanje insajderskih informacija

Član 282.

Ko u nameri da sebi ili drugom licu ostvari imovinsku korist ili nanese štetu drugim licima, upotrebi insajdersku informaciju:

1) neposredno ili posredno pri sticanju, otuđenju i pokušaju sticanja ili otuđenja za sopstveni račun ili za račun drugog lica finansijskih instrumenata na koje se ta informacija odnosi;

2) za otkrivanje i činjenje dostupnim insajderske informacije bilo kom drugom licu;

3) za preporučivanje ili navođenje drugog lica da na osnovu insajderske informacije stekne ili otuđi finansijske instrumente na koje se ta informacija odnosi, kazniće se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

Ako je delom iz stava 1. ovog člana pribavljena imovinska korist ili drugim licima naneta imovinska šteta u iznosu koji prelazi milion i petsto hiljada dinara, učinilac će se kazniti zatvorom do tri godine i novčanom kaznom.

Ako je delo iz stava 1. učinilo lice koje poseduje insajderske informacije putem članstva u upravnim ili nadzornim organima izdavaoca ili javnog društva, učešća u kapitalu izdavaoca ili javnog društva, pristupa informacijama do kojih dolazi

obavljanjem dužnosti na radnom mestu, vršenjem profesije ili drugih dužnosti, odnosno putem krivičnih dela koje je počinilo, učinilac će se kazniti novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

Ako je delom iz stava 3. ovog člana pribavljena imovinska korist ili drugim licima naneta imovinska šteta u iznosu koji prelazi milion i petsto hiljada dinara, učinilac će se kazniti zatvorom od šest meseci do pet godina i novčanom kaznom.

ZA POKUŠAJ DELA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA KAZNIĆE SE.

Privredni prestupi

Član 284.

Novčanom kaznom od 500.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup izdavalac, javno društvo i ponuđač ako:

1) postupi suprotno odredbama čl. 11. i 25. ovog zakona, a u vezi sa obavezama objavljivanja prospekta;

2) dozvoli dalju prodaju hartija od vrednosti koje su izdate na osnovu izuzetaka predviđenih u članu 12. ovog zakona;

3) postupe suprotno odredbama člana 19. stav 5. ovog zakona tako što posredno ili neposredno predstavlja da je Komisija odobrila istinitost i celovitost podataka navedenih u prospektu ili delu prospekta za javnu ponudu ili uključenje u trgovanje;

4) ne dostavi i ne objavi podatke o konačnoj prodajnoj ceni i količini hartija od vrednosti koje će biti predmet javne ponude, u skladu sa odredbama člana 21. stav 2. ovog zakona;

5) objave ili na drugi način koriste prospekt, osnovni prospekt ili dokument o registraciji ili deo tih dokumenata nakon isteka roka propisanog odredbama člana 22. ovog zakona;

6) u vezi sa dodatkom prospekta ne postupa u skladu sa odredbama člana 33. ovog zakona;

7) postupi suprotno odredbama člana 34. ovog zakona o početku javne ponude i roku za upis i uplatu;

8) ne objavi izveštaj o ishodu javne ponude u skladu sa odredbama člana 36. ovog zakona;

9) ne podnese organizatoru tržišta zahtev za uključenje u trgovanje u skladu sa odredbama člana 38. ovog zakona;

10) izdavalac hartija od vrednosti za koje nije potrebno objavljivanje prospekta postupi suprotno odredbama člana 41. st. 1. i 4. ovog zakona;

11) ne podnese zahtev za uključenje svojih vlasničkih hartija od vrednosti u trgovanje u skladu sa odredbama člana 46. stav 1. ovog zakona;

12) postupa suprotno odredbama čl. 57, 58, 59. i 61. ovog zakona koje regulišu sticanje kvalifikovanog učešća;

13) postupi suprotno odredbama člana 64. stav 1. ili člana 66. ovog zakona o jednakom tretmanu;

14) ako ovlašćenim licima Komisije ne omogući vršenje nadzora u skladu sa odredbama čl. 71. i 264. ovog zakona;

15) NE OBAVEŠTAVA U VEZI SA INSAJDEFSKOM INFORMACIJOM, ODNOSNO SUPROTNO ODREDBAMA ČL. 79, 80, 81, 82. I 83. OVOG ZAKONA.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice izdavaoca, javnog društva i ponuđača hartija od vrednosti novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara.

Uz kaznu za privredne prestupe iz st. 1. i 2. ovog člana može se izreći zaštitna mera zabrane vršenja određenih dužnosti odgovornom licu u trajanju od jedne do pet godina i zaštitna mera javnog objavljivanja presude.

Član 290.

Novčanom kaznom od 100.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj izdavalac, javno društvo i ponuđač ako:

- 1) izda finansijske instrumente suprotno odredbama člana 8. ovog zakona;
- 2) izdavalac ne ispunjava obaveze u vezi sa dokumentom o objavljenim informacijama propisane odredbama člana 23. ovog zakona;
- 3) u vezi sa objavljivanjem i oglašavanjem ne postupa u skladu sa odredbama čl. 31. i 32. ovog zakona;
- 4) vrši upis i uplatu hartija od vrednosti suprotno odredbama člana 35. ovog zakona;
- 5) ne podnese Centralnom registru zahtev propisan odredbama člana 37. ovog zakona;
- 6) ne dostavi na vreme ili ne objavi finansijske izveštaje u skladu sa odredbama čl. 50, 52. i 53. ovog zakona;
- 7) ne ispunjava obaveze u vezi sa objavljivanjem podataka u skladu sa odredbama člana 55. ovog zakona;
- 8) na objavljuje javnosti podatke u skladu sa odredbama člana 63. ovog zakona;
- 9) ne ispuni obaveze propisane odredbama člana 67. ovog zakona, u vezi sa pristupom propisanim podacima;
- ~~10) ako ne obaveštava u vezi sa insajderskom informacijom suprotno odredbama čl. 79, 80, 81, 82. i 83. ovog zakona;~~
- 11) ako ne obaveštava na način predviđen odredbama člana 84. ovog zakona.

Za radnje iz stava 1. ovog člana za prekršaj kazniće se i odgovorno lice pravnog lica novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara.

ČLAN 290A

NOVČANOM KAZNOM OD 5.000 DO 150.000 DINARA KAZNIĆE SE ZA PREKRŠAJ LICE IZ ČLANA 84. ST. 1. I 2. OVOG ZAKONA AKO NE OBAVEŠTAVA NA NAČIN PREDVIĐEN ODREDBAMA ČLANA 84. OVOG ZAKONA.

ČLAN 19.

POSTUPCI KOJI SU ZAPOČETI PRED KOMISIJOM ZA HARTIJE OD VREDNOSTI DO DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA OKONČAĆE SE U SKLADU SA ODREDBAMA ZAKONA O TRŽIŠTU KAPITALA („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 31/11 I 112/15).

ČLAN 20.

KOMISIJA ZA HARTIJE OD VREDNOSTI JE DUŽNA DA USKLADI SVOJE AKTE SA OVIM ZAKONOM U ROKU OD 30 DANA OD DANA NJEGOVOG STUPANJA NA SNAGU.

ČLAN 21.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PREDLOGA ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU KAPITALA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa - Vlada

Obrađivač: MINISTARSTVO FINANSIJA

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala
Draft Law on Amendments to the Capital Market Law.

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koje se odnose na normativnu saržinu propisa

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, Poglavlje III - Pružanje usluga i Naslov VIII - Politike saradnje, član 91. Bankarstvo, osiguranje i finansijske usluge.

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma

Opšti rok za usklađivanje zakonodavstva prema članu 72. Sporazuma.

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma

Delimično ispunjena.

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma

Potpuno usklađivanje će biti izvršeno u roku predviđen članom 8. SSP-a.

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

3.9.3. Tržište kapitala.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima

Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Deo treći, Naslov IV- Slobodno kretanje lica, usluga i kapitala.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i usklađenosti sa njima

Directive 2014/57/EU of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on criminal sanctions for market abuse (market abuse directive).
(Direktiva 2014/57/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 16. aprila 2014. godine o krivičnim sankcijama protiv zloupotreba tržišta).

Regulation (EU) No 596/2014 of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on market abuse (market abuse regulation).
(Uredba 596/2014 Evropskog parlamenta i Saveta od 16. aprila 2014. godine o zloupotrebama na tržištu).

-delimično usklađen.

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima

Nema.

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

Predlog izmena je u velikoj meri potpuno usklađen, a dve odredbe koje nisu u potpunosti usklađene (videti tabelu usklađenosti), delimično su usklađene iz razloga specifičnosti nacionalnog tržišta i njegovog trenutnog stanja.

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

Poslednji kvartal 2018. godine.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Ne.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

Ne.

Tabela usklađenosti

1. Naziv propisa EU Directive 2014/57/EU of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on criminal sanctions for market abuse (market abuse directive) Regulation (EU) No 596/2014 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 16 April 2014 on market abuse (market abuse regulation)				2. „CELEX” oznaka EU propisa 32014L0057 32014R0596	
3 Ovlašćeni predlagač propisa - Vlada Obrađivač – Ministarstvo finansija				4. Datum izrade tabele 28. oktobar 2016. godine	
5. Naziv (važećeg, nacрта, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom EU Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala				6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPI 2016-342	
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU:					
a)	a1)	b)	b1)	v)	g)
Odredba propisa EU (član, stav, podstav, tačka, aneks)	Sadržina odredbe	Odredbe propisa RS (član, stav, tačka)	Sadržina odredbe	Usklađenost odredbe propisa sa odredbom propisa EU (potpuno usklađeno, delimično usklađeno, neusklađeno, neprenosivo)	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost
Directive Article 2. paragraph 1. (2)	For the purposes of this Directive, the following definitions apply: (2) ‘spot commodity contract’ means a spot commodity contract as defined in point (15) of Article 3(1) of Regulation (EU) No 596/2014;	Član 2. stav 1. tačka 7b)	Spot ugovor za robu je ugovor za isporuku robe kojom se trguje na spot tržištu, a koja se isporučuje odmah nakon što je izvršeno namirenje u novcu, i ugovor o isporuci robe koji nije finansijski instrument, uključujući terminski ugovor koji se namiruje fizički	потпуно усклађено	
Article 2. paragraph 1. (3)	(3) ‘buy-back programme’ means trading in own shares in accordance with Articles 21 to 27 of Directive 2012/30/EU of the European Parliament and of the Council;	Član 2. stav 1. tačka 37v)	program otkupa znači trgovanje sopstvenim akcijama javnog akcionarskog društva koje ispunjava uslove za sticanje sopstvenih akcija propisane zakonom kojim se uređuje poslovanje privrednih društava, u slučaju kada se sticanje vrši na regulisanom tržištu ili MTP, a ne putem ponude za otkup svim akcionarima	потпуно усклађено	

Article 2. paragraph 1, (6)	(6) 'benchmark' means a benchmark as defined in point (29) of Article 3(1) of Regulation (EU) No 596/2014;	Član 2. stav 1. tačka 3a)	referentna vrednost je svaka stopa, indeks ili brojka dostupna javnosti ili objavljena koja se periodično ili redovno utvrđuje primenom formule na sledeće vrednosti ili na osnovu njih: vrednost jedne ili više vrsta osnovne imovine ili cena, uključujući i procenjene cene, stvarne ili procenjene kamatne stope ili druge vrednosti ili ankete te s obzirom na koju se utvrđuje iznos koji je potrebno platiti za neki finansijski instrument ili vrednost finansijskog instrumenta	потпуно усклађено	
Article 2. paragraph 1. (8)	(8) 'stabilisation' means stabilisation as defined in Article 3(2)(d) of Regulation (EU) No 596/2014;	Član 2. stav 1. tačka 37b)	stabilizacija je kupovina ili ponuda za kupovinu hartija od vrednosti ili transakcija ekvivalentnim povezanim instrumentima koju sprovodi kreditna institucija ili investiciono društvo u kontekstu značajne distribucije tih hartija od vrednosti isključivo za potrebe održavanja tržišne cene tih hartija od vrednosti tokom unapred određenog perioda zbog pritiska na prodaju tih hartija od vrednosti	потпуно усклађено	
Article 2. paragraph 1. (12)	(12) 'trading venue' means a trading venue as defined in point (24) of Article 4(1) of Directive 2014/65/EU;	Član 2. stav 1. tačka 22a)	mesto trgovanja je svako regulisano tržište, MTP ili OTC	потпуно усклађено	

<p>Article 3. paragraph 8.</p>	<p>For the purposes of this Article, it shall not be deemed from the mere fact that a person is or has been in possession of inside information that that person has used that information and has thus engaged in insider dealing on the basis of an acquisition or disposal, where its behaviour qualifies as legitimate behaviour under Article 9 of Regulation (EU) No 596/2014.</p>	<p>Član 78a)</p>	<p>Sama činjenica da pravno lice poseduje ili je posedovalo insajderske informacije ne podrazumeva da je to lice koristilo te informacije u trgovanju, odnosno da je trgovalo na osnovu insajderskih informacija, ukoliko je to pravno lice uvelo, sprovodilo i održavalo primerene i delotvorne unutrašnje mehanizme i postupke kojima se sprečava zloupotreba insajderskih informacija.</p> <p>Unutrašnji mehanizmi i postupci kojima se sprečava zloupotreba insajderskih informacija su takvi da se njima osigurava da nijedno fizičko lice koje je u ime pravnog lica donelo odluku o sticanju ili otuđenju finansijskih instrumenata na koje se odnose informacije, niti bilo koje drugo fizičko lice koje je moglo uticati na tu odluku, nije posedovalo insajderske informacije, odnosno da nije podstaklo, dalo preporuku ili na drugi način uticalo na fizičko lice koje je u ime pravnog lica odlučilo o sticanju ili otuđenju finansijskih instrumenata na koje se te informacije odnose</p>	<p>потпуно усклађено</p>	
------------------------------------	--	------------------	--	--------------------------	--

<p>Article 4. paragraph 2.</p>	<p>For the purposes of this Directive, unlawful disclosure of inside information arises where a person possesses inside information and discloses that information to any other person, except where the disclosure is made in the normal exercise of an employment, a profession or duties, including where the disclosure qualifies as a market sounding made in compliance with Article 11(1) to (8) of Regulation (EU) No 596/2014.</p>	<p>Član 84b) stav 5.</p>	<p>Objavljivanje insajderskih informacija kod istraživanja tržišta ne predstavlja zloupotrebu tržišta, ukoliko učesnik na tržištu koji vrši objavljivanje insajderskih informacija pre objavljivanja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pribavi pristanak lica koje je učestvovalo u istraživanju tržišta za primanje insajderskih informacija; 2) obavesti lice koje je učestvovalo u istraživanju tržišta da mu je zabranjeno da upotrebi te informacije, ili pokuša da ih upotrebi, tako da stekne ili otuđi finansijski instrument na koji se te informacije odnose, za sopstveni račun ili za račun trećeg lica, posredno ili neposredno; 3) obavesti lice koje je učestvovalo u istraživanju tržišta da mu je zabranjeno da te informacije upotrebi, ili pokuša da ih upotrebi tako da povuče ili izmeni nalog koji je već ispostavljen i u vezi je sa finansijskim instrumentom na koji se te informacije odnose; 4) obavesti lice koje je učestvovalo u istraživanju tržišta da je dužno da čuva dobijene informacije kao poverljive. 	<p>потпуно усклађено</p>	
--------------------------------	---	--------------------------	---	--------------------------	--

<p>Article 5. paragraph 2 (a) (b) (d)</p>	<p>2. For the purposes of this Directive, market manipulation shall comprise the following activities: (a) entering into a transaction, placing an order to trade or any other behaviour which: (i) gives false or misleading signals as to the supply of, demand for, or price of, a financial instrument or a related spot commodity contract; or (ii) secures the price of one or several financial instruments or a related spot commodity contract at an abnormal or artificial level; unless the reasons for so doing of the person who entered into the transactions or issued the orders to trade are legitimate, and those transactions or orders to trade are in conformity with accepted market practices on the trading venue concerned;</p>	<p>Član 85. stav 1. tačka 1) tačka 4)</p>	<p>1) transakcije i naloge za trgovanje: (1) kojima se daju ili koji će verovatno pružiti neistinite ili obmanjujuće signale ili informacije o ponudi, tražnji ili ceni finansijskih instrumenata ili povezanog spot ugovora za robu; (2) kojima lice, odnosno lica koja deluju zajednički, održavaju cenu jednog ili više finansijskih instrumenata ili povezanog spot ugovora za robu na nerealnom ili veštačkom nivou, osim ukoliko lice koje je učestvovalo u transakciji ili dalo nalog dokaže da za to ima osnovane razloge i da su te transakcije i nalozi u skladu sa prihvaćenim tržišnim praksama na tom tržištu; 4) prenošenje lažnih ili obmanjujućih informacija ili davanje lažnih ili obmanjujućih osnovnih podataka u odnosu na referentnu vrednost kada je lice koje je prenelo informaciju ili dalo osnovni podatak znalo ili trebalo da zna da su oni lažni ili obmanjujući, ili bilo koji drugi postupak kojim se manipuliše izračunavanjem referentne vrednosti.</p>	<p>потпуно усклађено</p>	
	<p>b) entering into a transaction, placing an order to trade or any other activity or behaviour which affects the price of one or several financial instruments or a related spot commodity contract, which employs a fictitious device or any other form of deception or contrivance;</p>				
	<p>(d) transmitting false or misleading information or providing false or misleading inputs or any other behaviour which manipulates the calculation of a benchmark.</p>				

Article 6. paragraph 2	2. Member States shall take the necessary measures to ensure that the attempt to commit any of the offences referred to in Article 3(2) to (5) and (7) and Article 5 is punishable as a criminal offence.	Član 281. stav 3. Član 282. stav 5.	Za pokušaj dela iz stava 1. ovog člana kazniće se. Za pokušaj dela iz stava 1. ovog člana kazniće se.	потпуно усклађено	
Article 7. paragraph 2	2. Member States shall take the necessary measures to ensure that the offences referred to in Articles 3 and 5 are punishable by a maximum term of imprisonment of at least four years.	Član 281. stav 2.	Ako je usled dela iz stava 1. ovog člana došlo do znatnog poremećaja na regulisanom tržištu, odnosno MTP učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina i novčanom kaznom od pet do osam godina.	потпуно усклађено	
Regulation Article 3. paragraph 1. (10)	1. For the purposes of this Regulation, the following definitions apply: 10. 'trading venue' means a trading venue as defined in point (24) of Article 4(1) of Directive 2014/65/EU;	Član 2. stav 1. tačka 22a)	Mesto trgovanja je svako regulisano tržište, MTP ili OTC	потпуно усклађено	
Article 3. paragraph 1. (14)	'commodity' means a commodity as defined in point (1) of Article 2 of Commission Regulation (EC) No 1287/2006;	Član 2. stav 1. tačka 7a)	roba je bilo koja roba zamenljive prirode koju je moguće isporučiti, uključujući metale i njihove rude i legure, poljoprivredne proizvode, te energiju	потпуно усклађено	
Article 3. paragraph 1. (15)	(15) 'spot commodity contract' means a contract for the supply of a commodity traded on a spot market which is promptly delivered when the transaction is settled, and a contract for the supply of a commodity that is not a financial instrument, including a physically settled forward contract;	Član 2. stav 1. tačka 7b)	spot ugovor za robu je ugovor za isporuku robe kojom se trguje na spot tržištu, a koja se isporučuje odmah nakon što je izvršeno namirenje u novcu, i ugovor o isporuci robe koji nije finansijski instrument, uključujući terminski ugovor koji se namiruje fizički	потпуно усклађено	
Article 3. paragraph 1. (16)	(16) 'spot market' means a commodity market in which commodities are sold for cash and promptly delivered when the transaction is settled, and other non-financial markets, such as forward markets for commodities;	Član 2. stav 1. tačka 7v)	spot tržište znači tržište robe na kome se roba prodaje za novac i odmah isporučuje nakon što je ugovor namiren u novcu, te druga tržišta na kojima se ne trguje finansijskim instrumentima	потпуно усклађено	

Article 3. paragraph 1. (17)	(17) 'buy-back programme' means trading in own shares in accordance with Articles 21 to 27 of Directive 2012/30/EU of the European Parliament and of the Council;	Član 2. stav 1. tačka 37v)	program otkupa znači trgovanje sopstvenim akcijama javnog akcionarskog društva koje ispunjava uslove za sticanje sopstvenih akcija propisane zakonom kojim se uređuje poslovanje privrednih društava, u slučaju kada se sticanje vrši na regulisanom tržištu ili MTP, a ne putem ponude za otkup svim akcionarima	потпуно усклађено	
Article 3. paragraph 1. (24)	(24) 'commodity derivatives' means commodity derivatives as defined in point (30) of Article 2(1) of Regulation (EU) No 600/2014 of the European Parliament and of the Council;	Član 2. stav 1. tačka 1) podtačka (11)	robni derivati su izvedeni finansijski instrumenti koji se odnose na robu, koji moraju biti namireni u novcu, ili izuzetno fizički, ukoliko se njima trguje na regulisanom tržištu, odnosno MTP	потпуно усклађено	
Article 3. paragraph 1. (28)	(28) 'person professionally arranging or executing transactions' means a person professionally engaged in the reception and transmission of orders for, or in the execution of transactions in, financial instruments;	Član 2. stav 1. tačka 46a)	lice koje profesionalno dogovara ili izvršava transakcije znači lice koje se profesionalno bavi primanjem i prenosom naloga za finansijske instrumente ili izvršenjem transakcija finansijskim instrumentima	потпуно усклађено	
Article 3. paragraph 1. (29)	(29) 'benchmark' means any rate, index or figure, made available to the public or published that is periodically or regularly determined by the application of a formula to, or on the basis of the value of one or more underlying assets or prices, including estimated prices, actual or estimated interest rates or other values, or surveys, and by reference to which the amount payable under a financial instrument or the value of a financial instrument is determined;	Član 2. stav 1. tačka 3a)	referentna vrednost je svaka stopa, indeks ili brojka dostupna javnosti ili objavljena koja se periodično ili redovno utvrđuje primenom formule na sledeće vrednosti ili na osnovu njih: vrednost jedne ili više vrsta osnovne imovine ili cena, uključujući i procenjene cene, stvarne ili procenjene kamatne stope ili druge vrednosti ili ankete te s obzirom na koju se utvrđuje iznos koji je potrebno platiti za neki finansijski instrument ili vrednost finansijskog instrumenta	потпуно усклађено	
Article 3. paragraph 2. (c)	2. For the purposes of Article 5, the following definitions apply: (c) 'significant distribution' means an initial or secondary offer of securities that is distinct from ordinary trading both in terms of the amount in value of the securities to be offered and the selling method to be employed;	Član 2. stav 1. tačka 37a)	značajna distribucija je inicijalna ili sekundarna ponuda hartija od vrednosti koja se razlikuje od uobičajenog trgovanja kako u pogledu iznosa vrednosti ponuđenih hartija od vrednosti tako i u pogledu metode prodaje	потпуно усклађено	

Article 3. paragraph 2. (d)	(d) 'stabilisation' means a purchase or offer to purchase securities, or a transaction in associated instruments equivalent thereto, which is undertaken by a credit institution or an investment firm in the context of a significant distribution of such securities exclusively for supporting the market price of those securities for a predetermined period of time, due to a selling pressure in such securities.	Član 2. stav 1. tačka 37b)	stabilizacija je kupovina ili ponuda za kupovinu hartija od vrednosti ili transakcija ekvivalentnim povezanim instrumentima koju sprovodi kreditna institucija ili investiciono društvo u kontekstu značajne distribucije tih hartija od vrednosti isključivo za potrebe održavanja tržišne cene tih hartija od vrednosti tokom unapred određenog perioda zbog pritiska na prodaju tih hartija od vrednosti	потпуно усклађено	
Article 7. paragraph 2.	2. For the purposes of paragraph 1, information shall be deemed to be of a precise nature if it indicates a set of circumstances which exists or which may reasonably be expected to come into existence, or an event which has occurred or which may reasonably be expected to occur, where it is specific enough to enable a conclusion to be drawn as to the possible effect of that set of circumstances or event on the prices of the financial instruments or the related derivative financial instrument, the related spot commodity contracts, or the auctioned products based on the emission allowances.	Član 75. stav 5.	Informacije iz stava 1. ovog člana su informacije o tačno određenim činjenicama ako se njima ukazuje na niz okolnosti koje postoje ili za koje se razumno može očekivati da će postojati, ili na događaj koji se dogodio ili se razumno može očekivati da će se dogoditi, kada su dovoljno specifične da omoguće zaključivanje o mogućem uticaju tog niza okolnosti ili događaja na cene finansijskih instrumenata, povezanog izvedenog finansijskog instrumenta ili povezanih spot ugovora za robu.	делимично усклађено	Nije usklađeno u delu koji se odnosi na "products based on the emission allowances", pošto se izmene odnose na zakon koji reguliše tržište kapitala u Srbiji. Uredba 596/2014 EU (Regulation 596/2014 of the European parliament and of the Council of 16 april 2014 on market abuse (market abuse regulation) u objašnjenju pojma „emission allowance” – emisiona jedinica, upućuje na Direktivu 2014/65/EU (Directive on markets in financial instruments and amending Directive 2002/92/EC

<p>Article 9. paragraph 1. (a) (b)</p>	<p>1. For the purposes of Articles 8 and 14, it shall not be deemed from the mere fact that a legal person is or has been in possession of inside information that that person has used that information and has thus engaged in insider dealing on the basis of an acquisition or disposal, where that legal person: (a) has established, implemented and maintained adequate and effective internal arrangements and procedures that effectively ensure that neither the natural person who made the decision on its behalf to acquire or dispose of financial instruments to which the information relates, nor another natural person who may have had an influence on that decision, was in possession of the inside information; and (b) has not encouraged, made a recommendation to, induced or otherwise influenced the natural person who, on behalf of the legal person, acquired or disposed of financial instruments to which the information relates.</p>	<p>Član 78a)</p>	<p>Sama činjenica da pravno lice poseduje ili je posedovalo insajderske informacije ne podrazumeva da je to lice koristilo te informacije u trgovanju, odnosno da je trgovalo na osnovu insajderskih informacija, ukoliko je to pravno lice uvelo, sprovodilo i održavalo primerene i delotvorne unutrašnje mehanizme i postupke kojima se sprečava zloupotreba insajderskih informacija. Unutrašnji mehanizmi i postupci kojima se sprečava zloupotreba insajderskih informacija su takvi da se njima osigurava da nijedno fizičko lice koje je u ime pravnog lica donelo odluku o sticanju ili otuđenju finansijskih instrumenata na koje se odnose informacije, niti bilo koje drugo fizičko lice koje je moglo uticati na tu odluku, nije posedovalo insajderske informacije, odnosno da nije podstaklo, dalo preporuku ili na drugi način uticalo na fizičko lice koje je u ime pravnog lica odlučilo o sticanju ili otuđenju finansijskih instrumenata na koje se te informacije odnose</p>	<p>потпуно усклађено</p>	
--	---	------------------	---	--------------------------	--

<p>Article 11. paragraph 1. (a) (b) (d)</p>	<p>1. A market sounding comprises the communication of information, prior to the announcement of a transaction, in order to gauge the interest of potential investors in a possible transaction and the conditions relating to it such as its potential size or pricing, to one or more potential investors by: (a) an issuer; (b) a secondary offeror of a financial instrument, in such quantity or value that the transaction is distinct from ordinary trading and involves a selling method based on the prior assessment of potential interest from potential investors; (d) a third party acting on behalf or on the account of a person referred to in point (a), (b) or (c).</p>	<p>Član 84b) stav 1.</p>	<p>Istraživanje tržišta obuhvata saopštavanje informacija jednom ili više potencijalnih investitora pre transakcije, kako bi se procenio interes potencijalnih investitora za moguću transakciju i njene uslove, kao što je potencijalni obim ili cena, od strane: 1) izdavaoca; 2) prodavca finansijskog instrumenta na sekundarnom tržištu u tolikoj količini ili vrednosti da se transakcija razlikuje od redovnog trgovanja i uključuje način prodaje koji se zasniva na prethodnoj proceni interesa od strane potencijalnog investitora; 3) trećeg lica koje deluje u ime ili za račun lica iz tač. 1) i 2).</p>	<p>потпуно усклађено</p>	
<p>Article 11. paragraph 2. (a) (b)</p>	<p>2. Without prejudice to Article 23(3), disclosure of inside information by a person intending to make a takeover bid for the securities of a company or a merger with a company to parties entitled to the securities, shall also constitute a market sounding, provided that: (a) the information is necessary to enable the parties entitled to the securities to form an opinion on their willingness to offer their securities: and (b) the willingness of parties entitled to the securities to offer their securities is reasonably required for the decision to make the takeover bid or merger.</p>	<p>Član 84b) stav 2</p>	<p>Istraživanje tržišta takođe predstavlja i objavljivanje insajderskih informacija licima koja imaju pravo na te hartije od vrednosti od strane lica koja nameravaju da daju ponudu za preuzimanje akcija ili sprovedu spajanje društava, ukoliko su kumulativno ispunjeni sledeći uslovi: 1) da su informacije potrebne kako bi omogućile licima koja imaju pravo na te hartije od vrednosti da odluče o tome jesu li spremna da ponude svoje hartije od vrednosti na prodaju; 2) da je za odluku o ponudi za preuzimanje ili spajanje društava u razumnoj meri potrebna namera lica da prodaju svoje hartije od vrednosti.</p>	<p>потпуно усклађено</p>	

<p>Article 11. paragraph 3.</p>	<p>3. A disclosing market participant shall, prior to conducting a market sounding, specifically consider whether the market sounding will involve the disclosure of inside information. The disclosing market participant shall make a written record of its conclusion and the reasons therefor. It shall provide such written records to the competent authority upon request. This obligation shall apply to each disclosure of information throughout the course of the market sounding. The disclosing market participant shall update the written records referred to in this paragraph accordingly.</p>	<p>Član 84b) stav 3. stav 4.</p>	<p>Učesnik na tržištu koji vrši objavljivanje pre sprovođenja istraživanja tržišta posebno uzima u obzir hoće li istraživanje tržišta uključiti objavljivanje insajderskih informacija, i o tome sastavlja i ažurira pisanu evidenciju koju na zahtev dostavlja komisiji. Ova obaveza primenjuje se na svako objavljivanje informacija neprekidno tokom istraživanja tržišta.</p>	<p>потпуно усклађено</p>	
---------------------------------	---	----------------------------------	---	--------------------------	--

<p>Article 11. paragraph 5.</p> <p>(a)</p> <p>(b)</p> <p>(c)</p> <p>(d)</p>	<p>5. For the purposes of paragraph 4, the disclosing market participant shall, before making the disclosure:</p> <p>(a) obtain the consent of the person receiving the market sounding to receive inside information;</p> <p>(b) inform the person receiving the market sounding that he is prohibited from using that information, or attempting to use that information, by acquiring or disposing of, for his own account or for the account of a third party, directly or indirectly, financial instruments relating to that information;</p> <p>(c) inform the person receiving the market sounding that he is prohibited from using that information, or attempting to use that information, by cancelling or amending an order which has already been placed concerning a financial instrument to which the information relates; and</p> <p>(d) inform the person receiving the market sounding that by agreeing to receive the information he is obliged to keep the information confidential.</p>	<p>Član 84b) stav 5.</p>	<p>Objavljivanje insajderskih informacija kod istraživanja tržišta ne predstavlja zloupotrebu tržišta, ukoliko učesnik na tržištu koji vrši objavljivanje insajderskih informacija pre objavljivanja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pribavi pristanak lica koje je učestvovalo u istraživanju tržišta za primanje insajderskih informacija; 2) obavesti lice koje je učestvovalo u istraživanju tržišta da mu je zabranjeno da upotrebi te informacije, ili pokuša da ih upotrebi, tako da stekne ili otuđi finansijski instrument na koji se te informacije odnose, za sopstveni račun ili za račun trećeg lica, posredno ili neposredno; 3) obavesti lice koje je učestvovalo u istraživanju tržišta da mu je zabranjeno da te informacije upotrebi, ili pokuša da ih upotrebi tako da povuče ili izmeni nalog koji je već ispostavljen i u vezi je sa finansijskim instrumentom na koji se te informacije odnose; 4) obavesti lice koje je učestvovalo u istraživanju tržišta da je dužno da čuva dobijene informacije kao poverljive. 	<p>потпуно усклађено</p>	
---	---	--------------------------	---	--------------------------	--

Article 11. paragraph 5. subparagraph. 2	The disclosing market participant shall make and maintain a record of all information given to the person receiving the market sounding, including the information given in accordance with points (a) to (d) of the first subparagraph, and the identity of the potential investors to whom the information has been disclosed, including but not limited to the legal and natural persons acting on behalf of the potential investor, and the date and time of each disclosure. The disclosing market participant shall provide that record to the competent authority upon request.	Član 84b) stav 6.	Učesnik na tržištu koji vrši objavljivanje informacija sastavlja i vodi evidenciju svih informacija koje su date licima koja su učestvovala u istraživanju tržišta, identitet potencijalnih investitora kojima su informacije objavljene, kao i pravnih i fizičkih lica koja deluju u ime potencijalnih investitora, te datum i vreme svakog objavljivanja.	потпуно усклађено	
Article 11. paragraph 6.	6. Where information that has been disclosed in the course of a market sounding ceases to be inside information according to the assessment of the disclosing market participant, the disclosing market participant shall inform the recipient accordingly, as soon as possible. EN L 173/28 Official Journal of the European Union 12.6.2014 The disclosing market participant shall maintain a record of the information given in accordance with this paragraph and shall provide it to the competent authority upon request.	Član 84b) stav 7.	Kada informacije objavljene tokom istraživanja tržišta prestanu da budu insajderske informacije u skladu sa procenom učesnika na tržištu koji vrši objavljivanje, taj učesnik što je pre moguće o tome obaveštava lica iz stava 6, a evidenciju o tome dostavlja Komisiji.	потпуно усклађено	
Article 11. paragraph 7.	7. Notwithstanding the provisions of this Article, the person receiving the market sounding shall assess for itself whether it is in possession of inside information or when it ceases to be in possession of inside information.	Član 84b) stav 8.	Nezavisno od odredba ovog člana, lice koje je učestvovalo u istraživanju tržišta samo procenjuje da li poseduje insajderske informacije, kao i kada prestaje da ih poseduje.	потпуно усклађено	
Article 11. paragraph 8.	8. The disclosing market participant shall keep the records referred to in this Article for a period of at least five years.	Član 84b) stav 9.	Učesnik na tržištu koji vrši objavljivanje čuva evidenciju iz ovog člana u periodu od najmanje pet godina.	потпуно усклађено	

<p>Article 12. paragraph 1.</p> <p>(a)</p> <p>(b)</p> <p>(d)</p>	<p>1. For the purposes of this Regulation, market manipulation shall comprise the following activities:</p> <p>(a) entering into a transaction, placing an order to trade or any other behaviour which:</p> <p>(i) gives, or is likely to give, false or misleading signals as to the supply of, demand for, or price of, a financial instrument, a related spot commodity contract or an auctioned product based on emission allowances; or EN 12.6.2014 Official Journal of the European Union L 173/29</p> <p>(ii) secures, or is likely to secure, the price of one or several financial instruments, a related spot commodity contract or an auctioned product based on emission allowances at an abnormal or artificial level;</p>	<p>Član 85. stav 1 tačka 1) podtačke (1) i (2) tačka 4)</p>	<p>Manipulacije na tržištu predstavljaju:</p> <p>1) transakcije i naloge za trgovanje:</p> <p>(1) kojima se daju ili koji će verovatno pružiti neistinite ili obmanjujuće signale ili informacije o ponudi, tražnji ili ceni finansijskih instrumenata ili povezanog spot ugovora za robu;</p> <p>(2) kojima lice, odnosno lica koja deluju zajednički, održavaju cenu jednog ili više finansijskih instrumenata ili povezanog spot ugovora za robu na nerealnom ili veštačkom nivou, osim ukoliko lice koje je učestvovalo u transakciji ili dalo nalog dokaže da za to ima osnovane razloge i da su te transakcije i nalozi u skladu sa prihvaćenim tržišnim praksama na tom tržištu</p> <p>4) Prenošenje lažnih ili obmanjujućih informacija ili davanje lažnih ili obmanjujućih osnovnih podataka u odnosu na referentnu vrednost kada je lice koje je prenelo informaciju ili dalo osnovni podatak znalo ili trebalo da zna da su oni lažni ili obmanjujući, ili bilo koji drugi postupak kojim se manipuliše izračunavanjem referentne vrednosti.</p>	<p>делимично усклађено</p>	<p>Nije usklađeno u delu koji se odnosi na "products based on the emission allowances", trgovanje ovim proizvodima ili iz njih izvedenih instrumenata, kojima se ne trguje na tržištu kapitala Detaljnije u komentaru uz Article 7. paragraph 2.</p>
<p>Article 12. paragraph 2.</p> <p>(b)</p>	<p>2. The following behaviour shall, inter alia, be considered as market manipulation:</p> <p>(b) the buying or selling of financial instruments, at the opening or closing of the market, which has or is likely to have the effect of misleading investors acting on the basis of the prices displayed, including the opening or closing prices;</p>	<p>Član 85. stav 3. tačka 2)</p>	<p>U radnje i postupke koji se smatraju manipulacijama na tržištu, a proizilaze iz odredaba stava 1. ovog člana, naročito se ubraja sledeće:</p> <p>2) kupovina ili prodaja finansijskih instrumenata na početku ili pred kraj trgovačkog dana, koja ima ili bi mogla imati obmanjujući uticaj na investitore koji donose odluke na osnovu objavljenih cena, uključujući početne ili cene na zatvaranju</p>	<p>потпуно усклађено</p>	

Article 15. paragraph 1.	A person shall not engage in or attempt to engage in market manipulation.	Član 281 stav 3.	Za pokušaj dela iz stava 1. ovog člana kazniće se.	потпуно усклађено	
Article 17. paragraph 1. subparagraph 2	The issuer shall ensure that the inside information is made public in a manner which enables fast access and complete, correct and timely assessment of the information by the public and, where applicable, in the officially appointed mechanism referred to in Article 21 of Directive 2004/109/EC of the European Parliament and the Council.	Član 79. stav 4.	Izdavalac je obavezan da na svojoj internet stranici objavi sve insajderske informacije koje je obavezan da javno objavljuje i da učini iste dostupnim najmanje pet godina od datuma objavljivanja	потпуно усклађено	
Article 18. paragraph 3. (c)	3. The insider list shall include at least: (c) the date and time at which that person obtained access to inside information	Član 83. stav 3.	Spisak lica koja poseduju insajderske informacije mora da sadrži najmanje: ime i prezime, datum rođenja, adresu prebivališta, odnosno boravišta, razlog zbog kog se to lice nalazi na predmetnom spisku, datum i vreme kada je to lice steklo pristup insajderskim informacijama i datum kada je spisak tih lica sastavljen, odnosno ažuriran.	потпуно усклађено	
Article 19. paragraph 7. (a) (b)	7. For the purposes of paragraph 1, transactions that must be notified shall also include: (a) the pledging or lending of financial instruments by or on behalf of a person discharging managerial responsibilities or a person closely associated with such a person, as referred to in paragraph 1; (b) transactions undertaken by persons professionally arranging or executing transactions or by another person on behalf of a person discharging managerial responsibilities or a person closely associated with such a person, as referred to in paragraph 1, including where discretion is exercised;	Član 84. stav 5. tačka 8) tačka 9)	Obaveštenje sadrži sledeće informacije: 8) zalaganje ili pozajmljivanje finansijskih instrumenata od strane ili u ime lica koje obavlja dužnosti rukovodioca ili lica povezanog s tim licem, kako je navedeno u stavu 1.; 9) transakcije koje su izvršila lica koja u okviru svog posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije ili neko drugo lice u ime lica koje obavlja dužnosti rukovodioca ili lica koje je povezano sa tim licem, kako je navedeno u stavu 1, uključujući slučajeve kada se koristi diskreciono pravo;	потпуно усклађено	

<p>Article 19. paragraph 11. (a) (b)</p>	<p>11. Without prejudice to Articles 14 and 15, a person discharging managerial responsibilities within an issuer shall not conduct any transactions on its own account or for the account of a third party, directly or indirectly, relating to the shares or debt instruments of the issuer or to derivatives or other financial instruments linked to them during a closed period of 30 calendar days before the announcement of an interim financial report or a year-end report which the issuer is obliged to make public according to: (a) the rules of the trading venue where the issuer's shares are admitted to trading; or (b) national law.</p>	<p>Član 84a) stav 1.</p>	<p>Licu koje obavlja dužnosti rukovodioca kod izdavaoca zabranjeno je da vrši transakcije za sopstveni račun ili za račun trećeg lica, neposredno ili posredno, u vezi sa vlasničkim ili dužničkim hartijama od vrednosti tog izdavaoca, ili drugim finansijskim instrumentima koji su sa njima povezani, tokom perioda od 30 dana pre objave godišnjeg, polugodišnjeg ili kvartalnog finansijskog izveštaja koje je izdavalac u obavezi da objavi u skladu sa odredbama člana 50, 52. i 53. ovog zakona.</p>	<p>потпуно усклађено</p>	
<p>Article 19. paragraph 12. (a) (b)</p>	<p>12. Without prejudice to Articles 14 and 15, an issuer may allow a person discharging managerial responsibilities within it to trade on its own account or for the account of a third party during a closed period as referred to in paragraph 11 either: (a) on a case-by-case basis due to the existence of exceptional circumstances, such as severe financial difficulty, which require the immediate sale of shares; or (b) due to the characteristics of the trading involved for transactions made under, or related to, an employee share or saving scheme, qualification or entitlement of shares, or transactions where the beneficial interest in the relevant security does not change.</p>	<p>Član 84a) stav 2.</p>	<p>Izdavalac može dati pisanu saglasnost licu koje obavlja dužnost rukovodioca kod izdavaoca da trguje za sopstveni račun ili za račun trećeg lica tokom perioda zabrane trgovanja ako postoje vanredne okolnosti koje zahtevaju hitnu prodaju akcija ili zbog značaja predmetnog trgovanja za transakcije u vezi sa programom otkupa akcija od strane zaposlenih i u sličnim slučajevima.</p>	<p>потпуно усклађено</p>	

Article 19. paragraph 13.	13. The Commission shall be empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 35 specifying the circumstances under which trading during a closed period may be permitted by the issuer, as referred to in paragraph 12, including the circumstances that would be considered as exceptional and the types of transaction that would justify the permission for trading	Član 84a) stav 3.	Komisija bliže propisuje okolnosti u kojima izdavalac može odobriti trgovanje tokom perioda zabrane trgovanja, uključujući okolnosti koje bi se smatrale vanrednim i vrste transakcija koje bi opravdale odobrenje za trgovanje.	потпуно усклађено	
Article 23. paragraph 2. (g)	2. In order to fulfil their duties under this Regulation, competent authorities shall have, in accordance with national law, at least the following supervisory and investigatory powers: (g) to require existing recordings of telephone conversations, electronic communications or data traffic records held by investment firms, credit institutions or financial institutions	Član 93. stav 10.	Komisija može da zahteva od sudije za prethodni postupak da donese nalog da se Komisiji obezbedi dostavljanje postojećih zapisa telefonskih poziva, razmene podataka koje poseduju investiciona društva, kreditne institucije i druga lica nad kojima Komisija vrši nadzor i za koja postoje osnovi sumnje da su izvršila povrede odredbi ovog zakona o zabrani zloupotrebe na tržištu.	потпуно усклађено	
Article 31. paragraph 1. (d)	1. Member States shall ensure that when determining the type and level of administrative sanctions, competent authorities take into account all relevant circumstances, including, where appropriate: (d) the importance of the profits gained or losses avoided by the person responsible for the infringement, insofar as they can be determined;	Član 275. stav 5.	Ukoliko je subjekt nadzora fizičko lice koje je izvršilo povredu odredaba poglavlja VI – zloupotrebe na tržištu, Komisija će prilikom odmeravanja novčane kazne iz prethodnog stava uzeti u obzir i vrednost obavljene transakcije, vrednost pribavljene imovinske koristi, vrednost izmakle koristi ili izbegnutog gubitka nastalog usled utvrđenih povreda, s tim da maksimalni iznos novčane kazne ne može biti veći od koristi pribavljene zloupotrebom na tržištu.	потпуно усклађено	

Article 34. paragraph 1.	1. Subject to the third subparagraph, competent authorities shall publish any decision imposing an administrative sanction or other administrative measure in relation to an infringement of this Regulation on their website immediately after the person subject to that decision has been informed of that decision. Such publication shall include at least information on the type and nature of the infringement and the identity of the person subject to the decision.	Član 94. stav 4. stav 5.	Komisija informiše javnost o izričenim nadzornim merama u vezi sa kršenjem odredbi poglavlja VI ovog zakona, odmah nakon obaveštenja lica na koje se odluka o izricanju mere odnosi. Komisija objavljuje podatke o vrsti i prirodi povreda odredbi zakona, a bliže uslove u vezi sa objavljivanjem Komisija propisuje podzakonskim aktom.	делимично усклађено	Nije usklađeno u delu koji se odnosi na objavljivanje identita lica na koje se odnosi odluka Komisije. Komisija ne može da objavi identitet lica odmah nakon obaveštenja lica na koje se odnosi izrečena mera, s obzirom na to da su rešenja Komisije konačna a protiv njih se može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana prijema predmetnog rešenja, što je rok predviđen Zakonom o upravnim sporovima.
Article 34. paragraph 3.	3. Competent authorities shall ensure that any decision that is published in accordance with this Article shall remain accessible on their website for a period of at least five years after its publication.	Član 94. stav 6.	Odluke objavljene u skladu sa ovim članom biće dostupne javnosti na internet stranici Komisije najmanje pet godina od objave.	потпуно усклађено	